

— Daj že vendar mir, kaj se vedno emeriš!
— Ker si že spet pozabila kupiti
»GLAS SLOVENSkih OTROK«!

Mesečna naročnina
25 Din, za inozemstvo 35 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon 3855. - Ček, račun: Ljubljana št. 14.614. Oglaš po ceniku. Pri večkratnih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

Kakšen bodi novi volilni zakon

Pojasnilo o sporu grafičarjev s tiskarnami

Naši rudarji se pogrezajo v revščino

Kaj je z Gospodarskim svetom?

Št. 69

Izhaja vsak dan

V Ljubljani v torek, dne 9. julija 1935

Rokopisov ne vračamo

Leto I

Kakšen bodi novi volilni zakon?

Med obljubljenimi novimi zakoni je tudi novi volilni zakon. Kakor se sedaj poroča, pride novi načrt volilnega zakona na razpravo v skupščini šele jeseni in bo torej več kot dovolj časa, da se v javnih diskusijah vprašanje novega volilnega zakona do dobrega razčisti in da dobimo po tem zakon, ki bo držal za več volitev, da ne bo treba novi volilni zakon stalno popravljati, kakor se morajo popravljati skoraj vsi drugi zakoni.

Izvenparlamentarna opozicija sicer pravi, da je vsaka diskusija o novem volilnem zakonu odveč, ker zadostuje, če se obnovi stari, predšeslojanarski volilni zakon. Mislimo, da je izvenparlamentarna opozicija malo preveč zaverovana v dobroto onih strankarskih časov, če se ji zdi tedanji volilni zakon tako dober, da ga sploh ni treba izpremeniti. Kajti takrat, ko je ta zakon obstojal, smo vsi težko občutili njegove nedostatkne in zato bi bilo samo pametno, če bi se te nedostatkne rešili sedaj, ko je čas.

Predvsem je stari volilni zakon naravnost vabil k hipertrofiji strank. Tako je bilo mogoče, da je bilo samo v mariborski oblasti pri nekaj volitvah nič manj kot 16 kandidatnih list. V zvezi s tem je nastajala tudi druga težava, da je bilo silno težko sestaviti vladno večino. Treba je bilo sestaviti koalicijo cele vrste strank, kar je bilo zelo otežkočalo vse delo vlade. Zato vidimo tudi v demokracijskih državah stremenje, da se omeji to slepo nastajanje kandidatnih list in zato tudi ni kar a priori odkloniti debate o umestnosti ali neumestnosti večinskih list.

Druga velika težava prejšnjega volilnega reda je nastajala zaradi določbe o kandidatnih listah. Običaj je bil, da je o kandidatni listi odločal le tisti, ki je imel strankarski aparat v rokah. Važno je bilo to, da je bil nosilec liste popularen politik, za njim pa so mogli prihiti v skupščino ljudje, ki sami ne bi v okraju nikdar prodali. Le prepogosto se je kandidata lista stranke izpremenila v kandidata lista kliče. Ni bilo to le pri nas, temveč tudi drugod in znano je, da je na Češkoslovaškem boj proti vezani kandidatni listi postal celo volilno geslo. A tudi v drugih državah so skušali s posebnimi določbami omiliti ta diktat gospodarjev strankarskega aparata. Stvar je namreč tudi zato važna, ker bi morale volitve omogočile ljudem nekako izbrati poslance, v vezanih kandidatnih listah pa je vsaka izbira nemogoča.

Zelo bi bilo preudariti, če ni sistem okrajnih kandidatov, kakor ga imajo na Angleškem, boljši kakor pa je bil sistem, ki ga je določal naš stari volilni zakon. A tudi načelo, da je izvoljen brez ožjih volitev okrajni kandidat z relativno večino, je vredno diskusije. Je pa še cela vrsta vprašanj, ki bi jih tudi bilo treba razčistiti. Tako n. pr. ali je dobro, da se uvede čisti proporc brez vsake omejitve ali pa se zahteva, da kandidata lista mora dobiti določeno število glasov in da se šele potem upošteva pri dodeljevanju mandatov. Ali je pametno, kakor na Angleškem, da plača propadli kandidat volilne stroške, ali da nosijo stranke vse volilne stroške, kakor je na Češkoslovaškem?

In na vse zadnje bi bila hvaležna debata tudi o naši jugoslovanski specialiteti — o volilnih kroglicah. Da so te v nasprotju s tajnostjo volitev, se je izkazalo že pri vsakih volitvah in predstavniki strank so vedno natančno vedeli, kako je kdo volil. Tudi so bile kroglice mnogo preveč pripravne za razne mahinacije in o presipavanju kroglic se je po vsakih volitvah govorilo na široko. Menda je le boljše, če je tu dokument o tem, kako je glasoval volilec, čeprav je že boj za volilne legitimacije pokazal na pomanjkljivosti glasovanja z glasovnicami.

V primeru s sedanjim volilnim zakonom izgleda stari volilni zakon res nekoliko idealen, ker sedanjim preveč ovira volilca, da svobodno izreče svoje mnenje. Toda tudi stari volilni zakon je imel težke napake in ne govori baš o posebnih konstruktivni

Klub vladne večine bo ustanovljen danes

5 slovenskih poslancev v opoziciji — Važne politične pregrupacije — 5 slovenskih poslancev v opoziciji

Beograd, 8. julija. b. Danes popoldne, ob 17. je bila konferenca narodnih poslancev in ministrov v predsedništvu vlade. Te konference so se udeležili po trije poslanci iz vsake banovine. Na tej konferenci se je razpravljalo o ustanovitvi novega poslanskega kluba vladne večine. Sklenjeno je bilo, da bo jutri popoldne ob 17. ustanovljen novi vladni klub, ki se bo imenoval, kakor smo zvedeli, Klub skupščinske večine, na kateri bo prišlo do konstituiranja predsedništva. Za predsednika bo izvoljen, kakor izgleda, narodni poslanec Stevan Janković, ki je bil predsednik pripravljane seje Narodne skupščine. Na tej konferenci se je postavila tudi lista za jutrišnje volitve v odbore na seji Nar. skupščine. Predsednik vlade g. Stojadinović je sporočil, da je g. Bogoljub Jevtić predlagal, da se sestavi za jutrišnje volitve enotna lista, kar pa so zbrani poslanci na konferenci odločno odbili. Od slovenskih poslancev sta se konference udeležila dr. Andrej Vebler in dr. Ivan Lovrenčič.

Seja Jugoslovanskega kluba narodnih poslancev

Beograd, 8. julija. b. Za danes popoldne ob 18. uri je sklical predsednik Jugoslovanskega kluba narodnih poslancev g. Bogoljub Jevtić sejo kluba. Za to sejo je vladalo med poslanci izredno zanimanje. V poslanskih krogih se je zadrževalo, da se bo te seje udeležilo minimalno število poslancev, ker se je večina že opredelila za vladno. Vendar se je sedaj udeležilo seje okrog 60 poslancev, med katerimi smo mogli opaziti vse zemljoradniške poslance, na čelu z Vojo Lazičem in bivšim ministrom Dimitrijem Vujićem in Dragutinom Jankovićem. Zatrjuje se, da se bodo za Jevtića opredelili tudi jugoslovanski fašisti na čelu dr. Janka Baričevića in od slovenskih poslancev dr. Novčan Anton, ki bo v vsakem slučaju podpiral g. Jevtića.

Slovenski poslanci v skupščinskih odborih

Beograd, 8. julija. b. Kakor smo se mogli informirati, bodo kandidirali na vladni listi v skupščinske odbore pri jutrišnjih volitvah od slovenskih poslancev sledeči: v finančni odbor dr. Ivan Lovrenčič, dr. Andrej Vebler in Ivan Jančević, v administrativni odbor: Miha Brenčič, dr. Franc Klar, v imunitetni odbor dr. Jančič in dr. Fran Semrov, v odbor za pritožbe in prošnje pa: Josip Benko in Rudolf Pleskovič.

Vlada za obrtništvo

Beograd, 8. julija. AA. Predsednik kraljevske vlade dr. Milan Stojadinović je sprejel predsednika glavne državne zveze obrtniških združenj g. Milana Stojanovića, ki mu je izročil vlogo zvezne uprave z navedbo vseh potreb našega obrtništva in stališča uprave do splošnih gospodarskih in socialnih problemov. Vloga navaja predloge in potrebe našega obrtništva, ki jih je po sodbi zvezne uprave treba izvršiti, da se prepreči oslabeitev obrtništva.

Premestitev

Beograd, 8. julija. b. Prestavljen je od gozdne uprave v Kranjski gori k gozdni upravi na Bledu inž. Voja Jovanović.

volji izvenparlamentarne opozicije, če se ta kar zadovoljuje s stariim volilnim zakonom. Bilo bi vendarle lepše, če bi razgrnila pred jugoslovansko javnost osnutek novega in res izboljšanega volilnega zakona. Na vsak način pa je diskusija o novem volilnem zakonu polrebna in na to potrebo smo hoteli opozoriti. Samo to pa je tudi namen tega članka.

5 slovenskih poslancev v opoziciji Klub JNS 5 poslancev

Beograd, 8. julija. b. Danes je bilo v vseh prostorih Narodne skupščine, kjer so se zbrali narodni poslanci, vpisovanje v novi klub vladne večine. Poslanci pristopajo v veliki večini v novi klub, dosedaj jih je pristopilo že okrog 200. Na toliko je vlada tudi računala, vendar se sodi, da se bo to število še povečalo. Izven kluba bodo ostali zemljoradniki, najožji pristaši g. Jevtića in najožji pristaši Uzunovića in njegove nacionalne stranke. Računa se, da bo na jutrišnji seji vlada razpolagala z veliko večino, proti njej bo za opozicionalno listo glasovalo največ 50 do 60 narodnih poslancev. Kakor smo se mogli informirati, od slovenskih poslancev niso pristopili v klub vladne večine sledeči poslanci: Ivan Mohorić, dr. Anton Novčan, Ivan Prekoršek, Avgust Lukašič in Rajko Turk. Danes se je v poslanskih krogih zatrjevalo, da se bo osnoval poleg poslanskega kluba vladne večine in poslanskega kluba zemljoradnikov tudi še tretji klub, ki se bo imenoval poslanski klub jugoslovanske nacionalne stranke. Ta klub bo kakor dosedaj izgleda, po številu najmanjši in bo štel samo kakih pet poslancev.

V vseh krogih so se danes komentirale nekatere izjave, ki jih je dala opozicija na svojih sestankih. Te izjave so bile naperjene proti deklaraciji sedanje vlade, s katero se opozicija ne more pomiriti. Interesantno je zadržanje bivše demokratske stranke g. Ljube Davidovića napram sedanjim situaciji. Dosedaj se ni še noben njegovih poslancev izjavil. Zaradi te rezerviranosti se misli, da hoče ta stranka hoditi ločeno svojo pot od dr. Mačka in misli se, da se prvaki bivše demokratske stranke pripravljajo na ustanovitev svoje lastne stranke Jugoslovanske demokracije, v kateri bodo skupno nastopali z enim krilom bivših zemljoradniških poslancev, ki jih vodi Joca Jovanović.

Konkordat pred podpisom

Beograd, 8. julija. b. Minister pravosodja g. Auer je v razgovoru s časnikarji izjavil, da bo 22. avgusta odpotoval v Rim, kjer bo podpisal s sekretarjem Svete Stolice kardinalom Pacellijem konkordat med našo državo in Sveto Stolicjo.

Pogreb bivšega ministra Lozanića

Beograd, 8. julija. b. Danes ob 16. je bil pogreb bivšega ministra in učenjaka g. Lozanića. Pogreba se je udeležila velika množica Beograđanov. Opazili smo predsednika kraljeve vlade g. Stojadinovića, ministra notranjih del g. Antona Korošca, ministra za kmetištvo Svetozarja Stankovića, rektorja beograjske univerze, predsednika glavnega saveza srbskih zemljoradniških združenj, predsednika Saveza nabavljalnih združenj in veliko število najodličnejših dostojanstvenikov, zastopnikov vojske in drugih številnih oblasti.

Šahovski turnir

Beograd, 8. julija. b. Za turnir jugoslovanskih šahovskih mojstrov, ki se je pričel v soboto, vlada tu veliko zanimanje. Od Slovencev igra samo Vasja Pire, ki je premagal Kalabarija, v drugem kolu se je spoprijel s Königom, ta partija pa je bila prekinjena, vendar je Pire jačji za kmeta, zato se pričakuje njegova zmaga. V tretjem kolu je igral Pire s Schreiberjem. Schreiber je igral sicer krasno, vendar pa se je Pircu v zadnjem trenutku posrečilo, da je končal z remijem. König je igral s talentiranim Tolom, ki se mu je pa pri 21. potezi udal

Vreme

v naši državi dne 8. 7. 1935.

K r a j	Baro- meter	Temperatura		Padavine v m m
		najnižja	najvišja	
Ljubljana	766.9	13	17	8.4
Maribor	765.3	13	21	9.0
Zagreb	766.7	14	20	2.0
Beograd	764.9	12	21	—
Sarajevo	765.4	13	—	—
Skoplje	765.0	13	27	—
Split	762.0	16	21	7.0
Kotor	761.5	—	—	—

Najvišje temperatura v Ljubljani, za prejšnji dan.

Vremen

Dunajska vremena: slabega vremena hitro in skorajšnje jasno, zopet presejala 20 stop.

Velike spremembe diplomatske

Za italijanskega poslanika v Berlinu je imenovan Bernardo Attolico, dosedanji poslanik v Moskvi. Dosedanji poslanik v Berlinu Vittorio Cerutti je premeščen v Pariz.

Cerutti, ital. poslanik v Parizu.

Za poslanika pri sveti stolici je imenovan dosedanji poslanik v Parizu Fignatti Morano di Custozza. V Madrid pojde dosedanji poslanik v Santiagu v Čilu Orazio Pedrazzi. Za poslanika v Moskvi je imenovan Pietro Arone de Valentino.

Važno pojasnilo na »Jutrove« pripombe

Beograd, 8. julija. b. Zaradi pisanja »Jutro«, da je slovenska delegacija dezertirala od g. Jevtića k sedanji vladi, se je vaš dopisnik obrnil od podpredsednika krožka poslancev Dravske banovine dr. Andreja Veblera, ki mu je dal sledečo izjavo:

Večina slovenskih delegatov se je odločila po vladni deklaraciji za sodelovanje z vladno. Slovenski delegati niso vezani po zadnjih volitvah na osebo g. Jevtića, marveč so kandidirali na programu, ki ga je pripravil in zastopal s svojim finančnim načrtom sedanjí predsednik vlade g. Milan Stojadinović. Iz deklaracije je razvidno, da hoče sedanja vlada isti gospodarski in finančni program nadaljevati in izvesti, pri čemur se bo ozirala na želje in potrebe vsega naroda. V bistvu je ta vlada, vlada narodnega zaupanja in gospodarske obnove. Poslanci so bili izvoljeni za to, da na tem programu za narod delajo. Zato o kakik dezertaciji ne more biti govora.

Kaj bodo povrnil Habsburžanom?

Berlin, 8. julija. W. »Münchener neueste Nachrichten« prinaša podrobnosti o tem, kaj namerava avstrijska vlada povrnil Habsburžanom. Otton bo dobil v zemlji nič manj kot 25.100 hektarjev, kar predstavlja za eden in polkrat večji kompleks kakor je kneževina Liechtenstein. Razen tega bodo njegova izključna last tri oz. štiri dunajske palače in razne dragocene zbirke, ki že same predstavljajo ogromno vrednost. Otton bo torej imel dovolj sredstev za propagando in je tudi gotovo, da jih bo v ta namen izrabljal.

Nemčija in Abesinija — dva klina v „fronti velesil“

Razcep v dvoje: Rim-Pariz in London-Berlin

Dve novi fronti?

Pariz in Rim v prisrčnem objemu

Pariz, 8. julija. AA. »Paris Soir« poroča iz Rima, da tamkaj že več dni govore o morebitnem obisku predsednika francoske republike v Italiji. List pravi, da uradno te vesti ne potrjujejo, a tudi ne zavračajo. V političnih krogih mislijo, da izmenjava vljudnostnih obiskov predsednika francoske republike in italijanskega kralja nikakor ni neverjetna, spričo sedanjih prisrčnih odnošajev med obema državama in spričo očitne dobre volje obeh vlad, da bi utrdili in razširili sporazum med Francijo in Italijo.

Po sodbi navedenega lista bi takoj za obiskom Lebruna v italijanski prestolnici sledil obisk italijanskega kralja v Parizu.

Da se ne zameri Italiji...

Pariz, 8. julija. AA. V soboto je britanski poslanik že v tretje obiskal francosko zunanje ministrstvo, da zaprosi, kakor piše poluradni »Petit Parisien«, za sodelovanje franc. vlade v italijansko-abesinskem sporu. Toda v franc. političnih krogih kažejo v tem pogledu skrajno zapetost. Vzrok te zapetosti je v tem, da si hoče Francija ohraniti prisrčne odnose z Italijo, po drugi strani pa se ne boče zaplesti v eno izmed najbolj nevarnih afer, ki jo morje urediti samo neposredno zainteresirane sporne države. List z zadovoljstvom ugotavlja, da je tudi ameriška vlada zavzela enako rezervirano stališče.

»Excelsior« misli, da metoda angleške vlade ne bo našla razumevanja v Parizu. Narobe, v Parizu kažejo skrb, ker so prepričani, da se pomirjenje ne bo moglo doseči na temelju, ki bi zagotovilo, oziroma ponovno obnovilo angleško-francosko-italijansko akcijo za ohranitev miru.

Anglija si že umiva roke...

London, 8. julija. AA. Listi obširno komentirajo govor, ki ga je imel Mussolini v Eboliju. Večina listov v svojih komentarjih poudarja, da kaže ta govor, kako resno je Italija odločena napasti Abesinijo.

»Daily Telegraph« pravi, da je abesinska pustolovščina velika nevarnost za skupno fronto zapadnih velesil, ustvarjeno s tolikim trudom in prizadevanjem v Londonu, Stresi in Zenevi. Velika Britanija mora tudi v bodoče delati v duhu pakta Društva narodov in zahtevati od drugih, da prav tako delajo v tem duhu. Če drugi ne bi poslušali tega nasveta, nadaljuje list, bo imela Velika Britanija proste roke, ker je stori la svojo dolžnost. Velika Britanija, pravi list, ima brez dvoma tudi svoje posebne interese v Abesiniji, toda v tem primeru misli in-

tervenirati samo v okviru svojih kolektivnih obveznosti.

Za preventivno akcijo velesil

London, 8. julija. AA. Današnji »Times« piše o italijansko-abesinskem sporu in pravi, da se zdaj postavlja vprašanje, ali je Društvo narodov sposobno za akcijo ali ne. List pravi, da je v sedanjem času bolj ko kdajkoli poprejša potrebna pripravljenost in največja obzirnost. Člankar zaključuje da pretežno nevarnost lahko popravi samo preventivna akcija zapadnih velesil.

Tri možnosti - tri nevarnosti

»Intransigeant« pa priobčuje daljši članek, v katerem pravi: Tri možnosti so za ureditev italijansko-abesinskega spora: 1. nastop proti italijanskemu stališču, 2. popolno neinteresiranje in naposled 3. podpora italijanski politiki. V prvem primeru bi se okrepila ideja francosko-italijanskega sodelovanja, toda v škodo sodelovanja med Francijo in Italijo. V drugem primeru bi ne bila zadovoljna ne London ne Rim, če bi nezanimanje pokazala Francija. Tretje stališče bi bilo pa posebno škodljivo za Francijo, ker bi s tem, da bi podpirala Italijo, še bolj odbila od sebe London. Britanska vlada bi v tem primeru še bolj razvila svojo politiko prijateljstva do Berlina. List se naposled zavzema za politiko prijateljstva z Italijo, ker bi se Franciji v tem primeru posrečilo urediti nekatera aktualna vprašanja, kakor vprašanje podonavskega pakta, vzhodnega pakta in letalskega pakta s podporo Italije.

Avenol—Hoare

Pariz, 8. julija. AA. Snočnji »Temps« se bavi z italijansko-abesinskim sporom in posveča posebno pozornost napovedanemu razgovoru med glavnim tajnikom Društva narodov Avenolom in britanskim zunanjim ministrom sirom Samuelom Hoarom. List pripominja, da po njegovi sodbi še niso izčrpane vse možnosti za mirno ureditev spora.

Ob Avenolovem obisku Komentarji angleških listov

London, 8. julija. W. V zvezi z današnjim obiskom generalnega tajnika DN prinaša londonsko časopisje obširne komentarje ne samo o italijansko-abesinskem sporu, marveč tudi o Avenolovih namelih in njegovi verjetni posredovalni akciji med londonskim in rimskim stališčem glede morebitne ponovne razprave o sporu pred svetom DN. Mnenja so zdaj že precej deljena. Nekateri listi, kakor n. pr. »Daily

Mail« in »Morningpost« odklanjajo misel na angleško vmešavanje v spor potom DN, dočim vztrajajo drugi (»Daily Telegraph« i. dr.) na stališču intervencije DN, če treba tudi s sankcijami proti Italiji, kakor jih predvideva pakt Društva narodov.

Spravna komisija pospravlja

London, 8. julija. Reuter poroča iz Scheveninga, da so v odboru za ureditev italijansko-abesinskega spora nastale velike težkoče in da ni izključeno, da se bo zasedanje odbora odgodilo za nedoločen čas. Na današnji seji odbora se bo vsekakor odločila tudi njegova nadaljna usoda.

Prof. Jesey ne more braniti Abesinije

Berlin, 8. julija. DNB poroča iz Haaga: Člani odbora za ureditev italijansko-abesinskega spora ne dajejo nikakih pojasnil javnosti. Doznava se, da so težave nastale zaradi izvajanja zastopnika Abesinije, znamenitega francoskega pravnikar prof. Gastona Jeseya. Italijanski zastopniki trde, da je prof. Jesey v svojem poročilu navedel tudi nekatere stvari, za katere odbor ni pristojen. Zdaj se vrše pogajanja, kako bi se prof. Jeseyu dala možnost, da nadaljuje svoj plaidoyer za Abesinijo.

Hoare o angleškem predlogu

London, 8. julija. AA. V svojem govoru pred spodnjo zbornico o prizadevanju britanske vlade za likvidiranje italijansko-abesinskega spora je zunanji minister sir Samuel Hoare spet opozoril na predloge britanske vlade o tej stvari. Pred vsem je bila britanska vlada pripravljena prepuštili v Abesiniji pristanišče Zeilo in koridor čez britansko Somalijo, pod pogojem, da Abesinija Veliki Britaniji zajamči nedotakljivost interesov prebivalstva v teh krajih. Abesinska vlada je bila zaprošena, je dejal minister Hoare, da da vsa poročila za ves teritorij, ki ga bi dobila pri tem odstopu, da bo onemogočila v vsakem pogledu trgovino s sužnji in da bo izdala vse potrebne ukrepe, da bodo prebivalci imeli vse tiste pravice, ki so jih imeli pod britanskim protektoratom.

Novi prevozi

Napoli, 8. julija. AA. Snoči je odplul v Vzhodno Afriko parnik »Princessa Maria« s 70 častniki in 1100 vojakov ter z znatno količino raznega drugega materiala.

V Napoli je prispelo 600 legionarjev bataljona fašistične milice. Ti legionarji bodo izpopolnili garnizije, iz katerih so poslali vojake v Vzhodno Afriko.

samo resna zaskrbljenost glede nadaljnjega razvoja dogodkov, marveč tudi strah, da ne bi Francija s svojim prenatrženim prijateljstvom z Italijo zaigrala drugih, nič manj dragocenih prijateljstev, ki so bila dozdaj v tradiciji njene zunanje politike. Spričo vsega tega se nič ne čudimo, če presojajo tukajšnji politični krogi sedanjí evropski položaj zelo pesimistično.

Pariz na razpotju Dva problema — dva vprašaja

Pariz, 8. julija. r. V tukajšnjih krogih zrejo s čedalje večjo resnostjo in zaskrbljenostjo na razvoj aktualnih mednarodnih dogodkov. Mislimo predvsem na italijanski spor z Abesinijo in pa na habsburško vprašanje, ki se je zaradi nenadnega sklepa avstrijske vlade, da povrne članom habsburške rodovine njihova imefja in jim dovoli povratek v Avstrijo, pojavilo v vsej svoji nekdanji nevarnosti. Pariz je spričo resnosti in težavnosti obeh vprašanj toliko bolj v škripih, ker je njegov zunanjepolitični kurz zadnjih mesecev bil navezan na približevanje Italiji.

Prve težkoče te italofilske usmerjenosti Francije

so se pojavile že v razgovorih med Edenom in Lavslom v vprašanju italijanskega spora z Abesinijo. Po vesteh iz dobro informiranih političnih krogov je bilo takoj razumeti, da je Francija že tako globoko zabredla v svoji italofilski politiki, da je bilo vse prigovarjanje Londona za odločen nastop proti Italiji in svrhu mirne ureditve spora brezuspešno.

V še večji zagati

pa se nahaja Francija spričo aktualnosti habsburškega vprašanja. V tukajšnjih krogih pač dovolj dobro poznajo stališče Male antante v tem vprašanju, da bi se Francija ne zavedala težavnosti svoje odločitve v trenutnem položaju. Kakor je že glede abesinskega spora bila postavljena pred alternativno London ali Rim, tako se zdaj spričo morebitnega povratka Habsburžanov postavlja v njeni zunanjepolitični orientaciji nov in nič manj nevaren vprašaj: z Malo antanto proti Rimu ali z Rimom proti Mali antanti? Prav ta dilema francoske zunanje politike ob tem aktualnem problemu pa se zdi zdaj tukajšnjim političnim krogom naravna posledica poprejšnje prenatrženosti v zblizanju z Italijo. Znano je, da je Francija stavila kot pogoj obnovitve prijateljskih odnošajev z Italijo ureditev vseh višjih sporov med Italijo in Malo antanto. Italija pa — in o tem so si zdaj tu že povsem na jasnem — tega pogoja ne samo ni izpolnila, marveč ni niti pokazala dovolj dobre volje, da bi svoje odnose z Malo antanto uredila po nasvetih iz Pariza. Še več, Italija je celo na svojo roko sugerirala Avstriji izvedbo ukrepov za eventualni poznejši povratek Habsburžanov, s čimer se je še bolj očito postavila v nasprotje s stališčem držav Male antante v tem vprašanju. Italija bi hotela tako popolnoma iz-

igrati francosko prijateljstvo, ne da bi sama nudila Franciji najmanjših kompenzacij.

Ob upoštevanju vseh teh dejstev prihaja sedaj tudi v francoskih uradnih krogih do izraza ne-

Pred kaosom v Franciji?

„Ognjeni križi“ dvigajo glavo

Pariz, 8. julija. r. Včeraj se je blizu Tourcoinga vršil nov shod organizacije »Ognjenih križev«, ki zadnje čase razvija zelo živahno delovanje. Na shodu je govoril voditelj organizacije polkovnik de la Rocque. Med drugim je dejal, da sta strah in nesposobnost pripeljala do razvoja, ki ga »Ognjeni križi« zdaj čujejo spremljajo, da bodo v danem trenutku mogli stopiti v odločno akcijo. De la Rocque pravi, da so Ognjeni križi moralno že zmagali. Levičarji žele pritirati Ognjene križe v predčasno ofenzivo, da bi jih mogli naslikati kot nekake upornike, proti katerim je treba nastopiti s policijo in vojsko. Toda ideje »Ognjenih križev« bodo same po sebi zmagale, ker so v službi splošnih narodnih potreb Francije. Napravili bomo konec politiki velebank, je poudaril voditelj »Ognjenih križev«, tistih velebank, ki kofektirajo nekaj časa z iluzijo zveze s Sovjeti, potem pa spet z iluzijo zblizanja z Nemčijo. Ko bomo mi prišli na oblast, bo v vladi manj ministrov, pa tudi manj nezaposlenih v državi. Mogel bi že jutri ali pojutrišnjem izdati nalog z mobilizacijo proti Leonu Blumu, Daladierju, Cachinu in njihovim tovarišem. Ko pride do odločitve in se vrne red v državo, boste poklicani da boste delali za veliko socialno delo pomirjenja in združitve vseh stanov za skupno delo v ljubezni do domovine in do bližnjega.

Nevarnost izgredov 14. julija

Pariz, 8. julija. AA. Francoski ministrski svet bo imel v četrtek sejo, na kateri bo razpravljaj o notranjem položaju in sklepal o ukrepih za preprečitev neredov pri manifestacijah, ki bodo na narodni praznik 14. julija.

Levica ni sposobna

Pariz, 8. julija. Iz Bordeauxa poročajo, da se je tamkaj vršil včeraj pokrajinski shod neosocialistov. Na shodu je govoril prvak neosocialistov in poslanec Marquet, župan mesta Bordeauxa. Med drugim je dejal, da ni Francija doslej še nikoli pokazala zadosti čvrste volje za boj z gospodarsko krizo. Pokazalo se je, da močje z leve in skrajne leve niso sposobni rešiti nekaterih življenjskih problemov.

Kondilisovi razgovori

Pariz, 8. julija. Po Havasovem poročilu iz Rima se je general Kondilis danes popoldne sestel z italijanskim podtajnikom za zunanje zadeve Suviehem. Jutri ga bo sprejel Mussolini. General Kondilis bo v Rimu proučil vprašanje vzpostavitve monarhije na Grškem. Obenem pa se bo razgovarjal tudi o pretehi mednarodnih vprašanjih.

»Temps« priobčuje s svoje strani poročilo iz Rima, ki pravi, da so v Italiji naklonjeni obnovi grške monarhije, ker je Italija sama globoko monarhistična.

Štiri ali pet poslanskih klubov

Prizadevanja za ustanovitev vladnega poslanskega kluba so se posrečila in gotovo je, da bo novi vladni klub imel v skupščini večino.

Toda tudi g. Jevtić pridno dela na organizaciji svojega kluba. Njegovi pristaji pravijo, da bo štel Jevtićev klub od 50 do 70 poslancev. »Novosti« pa smatrajo to mnenje za mnogo preoptimistično in menijo, da ne bo štel 50 poslancev.

Skoraj gotovo je tudi že, da bodo ustanovili svoj klub zemljoradniški poslanci. Kot četrti klub se imenuje klub nacionalistov, ki so odločno na unitarističnem stališču. Ti napovedujejo ostro borbo proti vladi dr. Stojadinovića že v debati za dvanajstine. Po drugih vesteh pa zaenkrat še ne bodo ustanovili svojega kluba, temveč ostali v klubu g. Jevtića.

Kot četrti odnosno peti klub se napoveduje klub poslancev JNS. Težava pa je v tem, ker imajo v glavnem odboru JNS večino radikali, ki so nasprotni obnovljenju JNS. Kakor pišejo »Novosti« silijo na ustanovitev kluba posebno trije slovenski poslanci, ki nočejo vstopiti v vladni klub.

Aktivnost opozicionalnih skupin

Tudi združena opozicija razvija precejšnjo aktivnost. Ker je ustanovitev Jugoslovanske zajednice iz radikalov ter pristavev dr. Korošca in dr. Spaha vedno bolj verjetna, pravijo voditelji združene opozicije, da je treba postaviti proti temu vladnemu bloku blok opozicionalnih strank. Zato se mora postaviti tudi skupni program, kar ne bo težko, ker imajo vse tri stranke (radicevci, demokrati in Jovanovičevi zemljoradniki) precej enako nazore glede socialnih in gospodarskih vprašanj. Tudi organizacija novega bloka ne bi bila težavna, ker so stare stranke v glavnem ohranile svoje organizacije. Tako trde zlasti demokrati, da so volitve dokazale, da so ostale njih organizacije intaktno. Demokrati bodo v svoji agitaciji zlasti poudarjali, da so za kmeta in malega človeka. V zvezi s tem bodo posebno zahtevali zvišanje cene pšenice. Voditelji opozicije prireajo tudi številne shode ter so imeli preteklo nedeljo celo vrsto shodov. Zemljoradniki delajo posebno velike priprave za shod v Banji Luki, ki bo v nedeljo.

Dr. Laza Marković za sporazum s Hrvati

Poročali smo že v včerajšnji številki o sestanku dr. Laze Markovića z bivšimi radikali v Sarajevu. Svoje poročilo moramo izpopolniti še z nekaterimi odstavki iz njegovega govora. Med drugim je dejal, da je posebno zadovoljen, da je prišlo do sodelovanja z dr. Korošcem in dr. Spahom, ker sta oba priznala Aco Stanojevića za skupnega šefa zajednice.

Glede sporazuma s Hrvati pa je dejal: Zlasti poudarjam, da naš sporazum nikakor nima značaja neke fronte proti Hrvatoma. Mi želimo sporazum s Hrvati ter smatramo kot dolžnost in potrebo, da se vsa velika skupna vprašanja tudi skupno rešujejo. Mi želimo, da Hrvati z isto voljo in ljubeznijo skrbijo za to našo državo, kakor mi in kakor zahtevajo njih interesi. Glede vlade dr. Stojadinovića je dejal: Vlada dr. Stojadinovića dela z našim upanjem in ima cilj, da doseže pomirjenje duhov. V vladi nas zastopa g. Bobić. Čakamo sedaj, da vlada nam dane obljube tudi izpolni.

IV. Mariborski teden

Letos nam je uprava Mariborskega tedna pripravila za otvoritev posebno presenečenje. Prvi večer IV. Mariborskega tedna se bo vršil velik mednarodni plesni turnir, na katerem se nam bodo predstavili odlični svetovno znani plesni pari, ki bodo s svojo plesno umetnostjo zadivili prav vsakega obiskovalca letošnje za Maribor tradicionalne prireditve. Poleg kulturnega pomena plesnega turnirja ne smemo prezreti tudi tujsko prometne važnosti, saj se bodo za časa IV. Mariborskega tedna mudili pri nas mednarodni plesalci iz drugih držav, kamor bodo ponesli glas o lepota Jugoslovani.

Mednarodni plesni turnir obeta biti zelo zanimiv in pester, kar dokazujejo že mnoge dosedanje prijave. Tako bodo na plesnem turnirju, ki se bo vršil 3. avgusta zvečer v veliki Unionski dvorani, sodelovali plesni pari iz Češkoslovaške, Nemčije, Avstrije, Zagreba in Ljubljane. Seveda bodo prišli še mnogi mednarodni plesalci iz drugih držav, tako da bo ta plesna prireditev v pravem pomenu besede internacionalna.

Poslano

Pojasnilo k sporu grafičarjev s tiskarnami

Naproseni priobčujemo pojasnilo o delavstvu kot resni-
coljubni in nepristranski poročevalci o vseh dogodkih, ki zadevajo v
živu katerekoli tvorne skupine naše
narodne celote. Razen tega je naša
javnost o tem sporu čula doslej
le eno plat zvona, namreč le po-
jasnila Zveze tiskarjev in obeh
prizadetih dnevnikov. Pri tem osta-
jamo strogo nevtralni in prinaša-
mo pojasnilo le kot informativni
list ter prepustimo avtorju polno
odgovornost za vse navedbe v po-
jasnilu. Prav tako pa smo priprav-
ljeni objaviti tudi pojasnilo tiskar-
narjev, če bomo za to naproseni.

P. n. redakcijo »Glasa naroda« prosimo
za priobčitev. Pojasnilo smo poslali tudi
»Slovenec«, »Slovenskemu Narodu« in »Ju-
tro«.

»Jutro« in »Slovenski Narod« sta objav-
ljala članke, kjer sta po svoje razlagala vz-
roke spora grafičnega delavstva s tiskar-
nami. Ogromna večina javnosti si je bila
takoj na jasnem, da oba časopisa pišeta
tako, da se lažje zagovarjata pred na-
ročniki in čitatelji, in tako, da čimbolj
opravičita svoje lastnike, ki jim ne bi bilo
prijetno, če bi javnost vso njihovo social-
nost in pravičnost videla v pravi luči.

Grafično delavstvo na članke ni odgo-
varjalo, ker ni hotelo, da bi se strasti raz-
burjale do skrajnosti, ker ni hotelo ostriti
položaja in poglobljati prepada, ki je za-
zija pred leti med tiskarniškimi uslužben-
ci in podjetniki. Ker pa časopisje iz »Narod-
ne tiskarne« nenehoma »informira« javnost,
smo primorani, da se branimo. Odklanja-
mo odgovornost za škodljive posledice, ki
bodo nastale tedaj, ko se bodo obravnavale
razne interne podrobnosti.

To pot hočemo biti kratki. Trenutno no-
čemo ugotoviti, kako je z gospodarstvom
in dobički v Narodni tiskarni in kam gredo
zaslužki. Tudi ne bomo trenutno razprav-
ljali, kaj vse se je hotelo z uslužbenici Na-
rodne tiskarne storiti in kako se je zadnja
leta gledalo nanje. Vse to se lahko pride
na vrsto. Morda nam bodo pri tej polemiki
pomagali tedaj tudi drugi, n. pr. invalidi itd.

Sedaj naj navedemo le par konstatacij:
1. Složno delo med grafičnimi podjetniki
in delavci je veljalo do pred leti za vzor
vse javnosti, kakšno bodi delo za sprehod
kake obrti. Delavske organizacije so imeno-
vale tako postopanje celovitost in so ga
obsojale kot škodljivega za delavske inte-
rese. Prišli pa so gospodje, ki so mnenja,
da je delavstvo le eksploatacijski objekt, s
katerim je potrebno postopati s stališča
večjega ali manjšega dobička. Gospodje iz
Narodne tiskarne so jim na čelu. Njihovo
stališče je, da je za slehernega delavca
mezda Din 3— na uro docela primerna.
Ti gospodje so dosegli, da se je razdor
med delavstvom in podjetniki večal vedno
bolj.

2. »Jutro« in »Slovenski Narod« se tru-
dita dokazati, da je grafično delavstvo na-
stopilo proti Narodni tiskarni iz političnih
razlogov, kar dokazujeta s tem, da je v
ostalih podjetjih delavstvo ostalo na delu.
Ugotavljamo, da je Narodna tiskarna sama
izprla delavstvo, česar ostala podjetja niso
storila. Potek je bil tak: Kolektivna pogodba
za delo v grafičnih podjetjih v Dravski ba-
novini je veljala do 1. julija. Pred 1. julijem
smo imeli nedeljo in dva praznika, na ka-
tere se sicer normalno ni delalo. Organiza-
cija je z okrožnico opozorila delavstvo, da
naj te dni ne dela nadurnega ali kakakega
dr drugega izrednega dela, če se pogajanja
razbijejo, razen v podjetjih, ki se bodo v
tem pogledu posebej dogovorila z organi-
zacijo. Taka varnostna odredba je bila po-
trebna, ker si je baš Narodna tiskarna
vedno v takem kritičnem času hotela z
nadurnim delom dobiti dovolj stavka za
čas, ko bo pognala delavstvo na cesto.

Nikjer na svetu ni delavstva, ki bi se pu-
stilo izigravati v taki meri, da bi prostovoljno
kovoalo orožje proti samemu sebi.
V Narodni tiskarni torej delavstvu na praz-
nik pred 30. junijem ni delalo, kakor ni de-
lalo tudi v drugih podjetjih. To praznično
delo pa je itak izjemno nadurno delo, ki
na službeno razmerje ne vpliva. V nedeljo
30. junija pa se je delavstvo v vseh pod-
jetjih kakor vsako nedeljo podalo na delo.
Medtem ko se v vseh drugih podjetjih, kjer
je nedeljsko delo, ni zgodilo ničesar, pa je
Narodna tiskarna svojemu delavstvu za-
prla vrata, jih zastražila in odslavila sle-
hernega uslužbenca, češ, da ima že drug
personal. Tudi naslednjega dne, t. j. v po-
nedeljek 1. julija t. l. se je delavstvo po-
dalo na delo. Vrata so bila zaprta in za-
stražena, delavstvo je bilo odklonjeno. Na
vprašanje je vratar odgovoril, da ima na-
log odslaviti slehernega od prejšnjega ti-
skarniškega osebja. Tekom dopoldneva je
Narodna tiskarna poslala organizaciji pi-
sma s prošnjo, da naj delavstvu sporoči, da

se jim ponedeljek plača kot da bi delalo
in v torek naj se vse osebe vrne normalno
na delo. — Osebe se je v torek, dne 2. ju-
lija podalo na delo. Ob pol 7. zjutraj začne
z delom prvi sloj. Vrata so bila zopet za-
stražena in uslužbenec se ni pustil v pod-
jetja. Delavstvo se je zbralo pred podjetjem
in čakalo. Ravnatelj Narodne tiskarne je
popreje izjavil predstavniku organizacije,
da ima nalog, da vpraša vsakega posame-
znika, če je voljan delati ali ne, in da
bodo morali nato vsi oni, ki se bodo izja-
vili, da so voljni delati, počakati pred vrati,
da bodo gospodje odločali, koga se sprej-
me in koga ne. Zastopnik organizacije je
izjavil, da so voljni vsi, da gredo na delo
in da sta organizacija in zaupnik na raz-
polago za vse nadaljnje. Odgovora ni bilo.
Pozneje je organizacija napravila nove po-
izkuse, ki so bili neuspešni. Gospodje pri
Narodni tiskarni so usvojili smoter, dobiti v
podjetje ljudi, s katerimi se bodo lahko
igrali po mili volji. Pa o tem bomo lahko
še pisali!

3. Pri lanskem tarifnem gibanju je bil
dosežen sporazum, v katerem je tudi točka:
»Nobena od obeh strank ne zagreši nobene
agresivnosti, ki bi ta sporazum in tarifni
položaj ogrožala. Obe stranki nastopita
skupno proti podjetju, ki bi med tem časom
kjerkoli v državi izvršilo kake priprave.
V takem primeru VKTV izključiti prizadeto

podjetje iz Tarifne vzajemnosti in ravna z
njim kot z netaarifiranim podjetjem.« Tega
sporazuma se Narodna tiskarna ni držala.
Na tastaturi stavnega stroja je tajno iz-
učevala trojico laikov; privabljal je razne
grafičarje, ki so se nahajali v bednem po-
ložaju, da bi jih pridobila zase; s podpo-
rami je podpirala ljudi, ki jih je organi-
zacija zaradi nerednosti disciplinirala, da
bi jih vezala na podjetje, itd. Citiran spo-
razum je Narodna tiskarna grobo kršila in
ga izigravala na celi črti. Pritožbe delavske
organizacije zaradi tega početja, so našle
gluha ušesa. V zadnjem času delodajalci
sploh niso hoteli sklicati seje VKTV, da bi
razpravljali med drugim tudi o tem.

Že iz povedanega je jasno, na čigavi stra-
ni je krivda. Nadaljnja pojasnila pa bodo
stanje še bolj osvetlila in pokazala social-
nost nekaterih gospodov v pravi luči. Tedaj
bomo mogli govoriti tudi o tem, kdo ima
baronske plače. Za sedaj naj ugotovimo le,
da so plače tukajšnjega grafičnega delav-
stva nižje nego plače v tarifiranih podjetjih
katerekoli mesta v Jugoslaviji.

V Ljubljani, dne 8. julija 1935.

Savez grafičnih radnikov i radnica
Jugoslavije,
podružnica v Ljubljani.

Štrukelj Josip s. r.

Drago Kosem s. r.

Naši rudarji se pogrezajo v revščino

Dokazi o bednem stanju rudarjev

Ljubljana, 8. julija.

Kako strahovito je gospodarska kriza zajela
v življenje našega delavstva, zlasti pa naših
rudarjev, pričajo s kričnimi številkami prav
podatki, ki jih je zbrala Delavska zbornica o
socialnih razmerah rudarskega delavstva v pre-
mogokopnih revirjih v Sloveniji. Ti podatki,
ki so vredni, da izve zanje vsa naša javnost, že
sami po sebi tako zgovorno dokazujejo, da

današnjega socialnega položaja delavstva ne
morejo rešiti samo besede in obljube,

ampak da je treba predvsem takih dejanj, ki
bodo bistveno posegla v način vse gospodarske
proizvodnje.

V naših rudnikih je padla proizvodnja za polo-
vico.

Od leta 1929 premogovna produkcija zaradi
krize stalno in rapidno pada. Od leta 1929 do
1933 je padla proizvodnja premoga v celi dr-
žavi nad eno četrtino (od 100% na 72,4%), v
rudnikih Dravske banovine pa skoraj za po-
lovico (od 100 na 51,6). Pri tem je značilno,
da so državne železnice od leta 1929 dobavile
samo iz Dravske banovine 44,2% vsega pre-
moga, lani pa je to število dobav padlo prav
na 27%. Vendar pa grozi še ponovno znižan-
je dobav. Razumljivo je, da so rudarji zaradi
tega vsi obupani. Kako v živo je zadela pro-
izvodnja v rudarsko življenje, kaže to, kako
strahovito je padlo stanje delavstva v rudnikih
Trboveljske premogokopne družbe.

V desetih letih, od 1925 do 1935, je padlo to
stanje na polovico, in sicer od 9.806 na 4.636
rudarjev.

(L. 1925: 9806, 1927: 7.262, 1929: 8.977, 1932:
5.048, 1935: 4.636 rudarjev.) V glavnih sloven-
skih revirjih Trboveljske-Hrastnik-Zagorje pa je
bilo samo po uradnih ugotovitvah banovinske
komisije iz l. 1933 zaposlenih 4.111, onemoglih
1.587, brezposelnih pa 1.526. Pa tudi zaposleni
so v poletnih mesecih tako prizadeti, da morejo
delati samo polovico delovnega časa in so to-
rež tudi ti vsaj napol brezposelni. V Trbovljah
znaša na primer število delovnih dni samo 13,
v Kočevju pa samo 9 in pol dneva. Kakšna je
v resnici vsa socialna slika, pa se vidi iz tega,
da je moralo pri tako majnem številu delovnih
dni in tako nizkih delovnih mezdah lanske leto
v revirjih Hrastnik-Ojstro, Kočevje, Laško, Raj-
henburg, Trbovlje in Zagorje

4636 delavcev vzdrževati še 3368 žena in 7274
otrok.

Če mora delavec pri sedanju stanju draginje
plačati za nakup živil (brez kurjave) 220 Din,
za 3—4 člansko družino pa 660 Din na mesec,
in jih na primer samo v Trbovljah nad 60 od-
stotkov delavstva v poletnih mesecih zasluži

samo povprečno po 400 Din ali malo več, je
več ko jasno razvidno.

da je preživljanje večine trboveljskega delav-
stva ogroženo do neznosnosti.

Če pridamo še, da trboveljski rudar ne more
kupovati obleke, ker nima niti sredstev za
prehramo, in si ne more privoščiti niti najmanj-
šega užitka, potem vidimo,

da je naš rudar potisnjen na najnižjo socialno
stopnjo v naši družbeni lestvici.

Za prejšnja leta je znašal mesečni čisti zaslu-
šek rudarjev od 200 Din navzgor, samo 8 de-
lavcev pa je od 2400 delavcev zaslužio nekaj
nad 1000 dinarjev. Čisti zaslužek pri 60% vse-
ga delavstva je znašal 380 Din, letos pa je ta
števila padla za celih 5 odstotkov, tako da je
n. pr. velik del kočevskih rudarjev zaslužil v
juniju samo 50 do 100 dinarjev.

Ako hočemo pravilno presojati višino pov-
prečnega zaslužka, pa moramo imeti pred očmi,
da je 75 do 80 odstotkov delavcev družinskih
očetov in samo starejših delavcev. Redka je
rodbina, v kateri bi služila dva člana, tako da
mladostnih delavcev in žensk, ki bi živeli v
skupnem rodbinskem gospodarstvu in večali
rodbinski zaslužek, med njimi skoraj ni. V Tr-
bovljah pa mora na primer vsak rudar skrbeti
še za enega rentnika ali brezposelnega, tako
da znašajo odbitki od skromnih mezd celo do
120 dinarjev. Zadnji mesec so delali rudarji
na primer po 13 šiftov. V letu 1933 pa je de-
lavstvo odrinilo tudi velike socialne dajatve.
4866 delavcev-rudarjev je plačalo 5 milijonov in
678 tisoč Din.

in sicer za bolniško blagajno 2.230.000 Din, za
pokojninsko blagajno 2.850.000, za brezposelno
zavarovanje 242.000, za vzdrževanje Delavske
zbornice 282.000 ter v razne podporne fonde
74.000 Din. Poleg teh odteglajev pa je moral
plačati povprečno poleg 98 Din vsak delavec
še uslužbenški davek in bednostni fond.

Razumljivo je, da je vse to pritiralo rudarje
do bede in obupa in je že lanske poletje prišlo
do gladovnih stavk.

Rešitev tega rudarskega vprašanja pa je to-
liko bolj težavna v onih delavskih revirjih, v
katerih je na tisoče delavstva v občinah, pri
tem pa so odvisni predvsem od rudnika, pri
tem pa ni v okolici naših glavnih rudnikov
niti tovarna niti poljedelskega ozemlja. Rešitev
tega vprašanja zahteva od vseh, da zastavijo
vse svoje sile in prisilijo čimprej vsemu ru-
darskemu delavstvu na pomoč, kajti le tako
bo mogoče obraniti naše ljudi pred nujnim
propadom. To propadanje pa je toliko silnej-
še, ker se dogaja prav pred našimi očmi in mi
ga mirno gledamo in čakamo.

Tekme koscev v Vuzenici

Ob severnem vnožju Šumovskega Pohorja leži
v razširjenem delu Dravske doline ob izlivu
Cerknice v Delu Prijazen trg Vuzenica. Na
skali nad Vuzenico je bil nekaj grad, ki je bil

nekaj časa tudi last Celjskih grofov. Vuzenica
sama pa je znana iz knjižnih uporov v nje-
ni neposredni bližini.

Ob 420 letnici boja za staro pravdo se je

Vrli tekmovalci po žilavi borbi za prvenstvo. Poglejte jih, kako radostni so in dobre
volje po svojih uspehih, čeprav jih je tekma zdelala.

zbrala dobromisleča mladina v krogu Društva
kmečkih fantov in deklet, ki želi z izobrazbo in
z združevanjem olajšati v sebi življenjsko pot.
Dviguiti želi ugled kmečkega stanu in dela
ter razobesiti zastavo sloge pa zdravega in tre-
znega življenja čim višje.

Preteklo nedeljo pop. ob 15. uri je izpred
stare šole v povorki skozi dva trga manifesti-
rala mladina za kmečki pokret z godbo kmet.
fantov na čelu, nakar je sledil 31 koscev ter šte-
vilno občinstvo. Na travniku v St. Vidu se je
po kratkem odmoru vršila tekma koscev pod
pokroviteljstvom g. senatorja in ministra n. r.
dr. Marušića. Po kratkem predgovoru je pred-
sednik društva pozdravil vse navzoče, posebno
g. nar. poslanca Doberška. G. poslanec je
v vznešenih besedah obrazložil zbranemu ob-
činstvu pomen tekme in organizirane mladine.
Zelzel je koscem obilo uspeha, a občinstvu naj-
boljši utis. Po žrebanju se je vnela borba za
prvenstvo. Tekmi je z zanimanjem prisostvo-
valo okoli 600—700 gledalcev. Ko je komisija
pričela z ocenjevanjem, je vsled velikega števila
koscev imela mnogo opravka. Med tem pa se je
mladina zabavala in je ob razglasitvi uspeha
bila prav zadovoljna. Nagrajeni so bili vsi,
vsakdo pač doseženemu mestu primerno. Zad-
nji je dobil oslo, da bo v prihodnje bolje
naostril koso in imel več uspeha.

Ponosna si trka mladina na prsa in zre v
bodočnost s trdno vero: »V slogi je moč!« Vsem
pa, ki so dobre volje, velja: »Združimo se!«

V Šoštanju stavka 350 delavcev

Šoštanj, 8. julija.

V veliki tovarni usnja g. Franja Vošnjaka v
Šoštanju je danes stopilo v stavko 350 delavcev.
Stavka je izbruhnila radi tega, ker pri pogaja-
njih med Stokovno jugoslovansko delavsko zve-
zo in med podjetjem, ki so se vršila pod vod-
stvom g. Jože Golmajerja v soboto in so bila
razpisana od Delavske zbornice, ni prišlo do
sporazuma. Delavci žele glede na to, da pod-
jetje stalno krši zakonska določila glede delov-
nega časa in druga določila obrtnega zakona
glede odškodnin, da se delovno razmerje uredi
s kolektivno pogodbo. Podjetje pa odklanja tako
pogodbo, ker hoče imeti proste roke. Danes je
poskusil posredovati v korist delavcev tudi sre-
ški načelnik iz Slovenjega grada, vendar tudi
njegovo posredovanje ni uspelo in se je g. na-
čelnik mogel prepričati, da so zahteve delav-
stva popolnoma upravičene. Delavci so zlasti za-
htevali, da se sedanji plačilni pogoji uredi s
kolektivno pogodbo, da se v nižjih kategorijah
regulirajo, in da podjetje uvaža vse predpise
zakona o zaščiti delavcev in obrtnega zaka-
na. V stavko so stopili delavci složno in bodo
zahtevali, da se njihovim zahtevam do kraja
ugodi.

Stavka delavstva v 'Kovini'

Maribor, 7. julija.

Delavstvo tovarne 'Kovina' na Teznu pri Ma-
riboru se je že dalje časa pogajalo z vodstvom
tovarne za s. denitev kolektivne pogodbe in za
uvredbo pravilnika o minimalnih mezdah. Te dai
je delavstvo predložilo svoje osnutke ravnatelj-
stvu, ki jih je pa gladko zavrnilo. To in pa še
dejstvo, da je vodstvo odpustilo 1. julija 7 de-
lavcev ter izdalo še nekatere druge ukrepe v
škodo delavstva, je bil povod, da je vse delav-
stvo 'Kovine', ki ga je nad 100, stopilo v so-
booto dopoldne v stavko. Delavske organizacije
so sestavile pogoje, pod katerimi se bo delav-
stvo zopet podalo na delo. Vsa mariborska jav-
nost z največjimi simpatijami spremlja borbo
delavstva v 'Kovini' in mu želi mnogo uspe-
hov!

Velik zlet delavstva v Celje

Celje, 8. julija.

V nedeljo dopoldne se je vršil velik zlet, zlet
delavstva iz vse banovine.

V Celje je prišlo zjutraj 5 posebnih vlakov
iz Maribora, Prevalj, Jesenice, Kranja in Ljub-
ljane. Izletniki pa so prihajali tudi še z drugi-
mi vlaki. Izleta se je udeležilo vseh 40 podru-
žnic »Svoboda«. Na kolodvoru je bil sprejem go-
stov. V povorki je korakalo skozi mesto okoli
12.000 delavcev. Celje zlepa ni videlo v svoji
sredi toliko življenja. Samo dopoldne je bilo 12
koncertov, ki jih je na raznih krajih izvajalo
12 delavskih godb, tako na kolodvoru, v parku
in drugod. Bilo je res, kakor bi bil delavski
praznik.

Ob 11. dopoldne so se vršile finalne nogo-
metne tekme med posameznimi delavskimi klu-
bi, popoldne pa se je ob pol treh formirala
slavna povorka z delavskimi zastavami in
kmečko konjenico, v sprevodu so stopale godbe
in sportniki v dresih. Vsa povorka je krenila
na Glazijo, kjer je bil nastop združenih pevskih
zborov »Svoboda«. Govorili so nato o pomenu
delavske kulture prof. Teply, g. Leskovec za
stokovno komisijo, g. Sedej, predsednik delav-
ske zbornice, g. Topalović in drugi govorniki.
Nastopil je recitacijski zbor iz Kranja s Klopčič-
čovo zbornico pesnitvijo »Noč, Zalog pa z zbor-
no pesnijo »Mi vsi«. Vse Celje je bilo v držav-
nih zastavah in je navdušeno pozdravljalo v
svoji sredi toliko množico delavstva. Zvečer se
je vse delavstvo s posebnimi vlaki spel vrnilo
domov.

Vabilu županstva, da bi prebivalstvo izobesi-
lo zastave, se je Celje z Bregom in Gaberjem
lepo odzvalo.

Dnevni dogodki

× Poziv vsem društvom! Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani opozarja vsa cenjena društva na vsedrjavni kongres Jadranske straže, ki bo letos v Ljubljani od 6. do 8. septembra. Dne 6. septembra dopoldne bo velika javna manifestacija jadranskih stražarjev in podmladkarjev, popoldne akademija PJS, 8. septembra glavna skupščina JS. Vse dni na jesenskem vselejmu jadranska razstava. Vsa društva se naprošajo, da blagovolijo vpoštovati kongresne prireditve JS ter da morebitne svoje prireditve v onih dneh organizirajo le sporazumno z Jadransko stražo!

× Rodna gruda in kmetijski stan v pesmi. V Beogradu bo izšla zbirka slovanskih pesmi, ki opevajo rodno grudo in kmetijski stan. Da bodo slovenske pesmi bogato zastopane, prosimo vse cenj. gg. pesnike in ge. pesnice, da pošljejo čim prej svoje najboljše tovrstne pesmi obremen z avtorskim dovoljenjem za priobčitev in prevod na naslov: Marijana Zeljeznova-Kokalj, prof. Ljubljana, Marmontova ulica 14.

Nacionalna ura. Danes predava prof. Momir Veljković. V čem je nesporazum med našimi pisatelji in občinstvom?

× Slavnostna seja Vodnikovih družbe se je vršila v četrtek ob 18. v društvenih prostorih. Predsednik R. Pustoslemšek je poudarjal pomen slavnostne seje na dan sv. Cirila in Metodja, ki nista prinesla le Slovincem pismene kulture, ampak je ob 1000 letnici njunega prihoda nastala tudi Matice Slovenske in sta pozneje postala zaščitnica naše šolske družbe. Seja se je vršila na večer pred 100 letnico tragične smrti Matije Čopa, ki je bil ne le mentor Prešernov, ampak tudi prvi organizator slovenskega dela okoli »Čebelice«, naš prvi estlet in znanstvenik svoje dobe. V znamenju teh blagovestnikov in prosvetiteljev hoče delati tudi Vodnikova družba, ki obhaja letos desetletnico svojega dela. Zato je odboru posebna čast, da mora na tej seji sprejeti kot ustanovnega člana Nj. Vel. kralja Petra II., ki je po zgledu svojega velikega očeta pristopil med ustanovnike, da izkaže s tem priznanje družbi, ki v duhu svojega patrona, prvega slovenskega pesnika in prosvetitelja Vodnika širi med narod s slovensko knjigo prosveto in nacionalno misel. Predsednik se spominja vseh ustanovnikov prvega desetletja, poverjenikov, članov in sodrušnikov, poda pregled dela in načrte za bodočnost in »pozivom, naj živi Nj. Vel. kralj Peter II., novi ustanovnik Vodnikove družbe, v čast in slavo Jugoslavije, zaključijo sejo.

Štedljivost za zimo LUTZ

Tovarna Lutz-peči, Ljubljana-Siška

× 200.000 Din za borbo proti gledališkemu ravnatelju. V Sarajevu na kongresu gledališkega združenja so na predlog g. Stefanija odobrili pomoč v znesku 200.000 Din za borbo zagrebških igralcev proti svojemu upravniku g. Konjovcu. Za častne člane združenja so bili izvoljeni Zlatko Baloković, Boža Nikolić in Radenović. V resolucijah so igralci zahtevali moderen zakon o gledališčih. Gledališki naraščaj naj se v bodoče jemlje le iz vrst talentiranih in kvalificiranih učencev dramatičnih šol. Onemogoči naj se angažiranje diletantov na naših gledališčih.

× Za 60 milijonov tujih knjig. Na kongresu Zveze založnikov je tajnik Milan Brajer iz Beograda poročal, da so založniki začeli odločno borbo proti tujim agentom s knjigami zaradi tega, ker jim je uspelo, da so v enem letu napravili za 60 milijonov dinarjev škode na račun domačega knjigotštva s prodajo tujih knjig po vsej državi. V novem odboru Zveze knjigarnarjev zastopa Ljubljano g. Lavoslav Schwentner.

Prima lister suknjiče v vseh barvah dobite zelo poceni pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14

× 30.000 romarjev v Mariji Bistrici. Jubilejno romanje Zagrebčanov v Marijo Bistrico je letos izredno uspelo. Romanja se je udeležilo okrog 30 tisoč romarjev. Svečanosti je vodil nadškof koadjutor dr. Stepinac.

× Neprimerna doba za idejna gibanja. Na zborovanju Zveze treznostne mladine v Zagrebu je namesto predsednika dr. Stamparja otvoril zborovanje prof. dr. Perović, ki je poudaril, da dandanes ni čas za širjenje idejnih gibanj, najmanj pa za idejno borbo proti alkoholu, ki je predvsem etično gibanje. Kljub temu je številno članov v Jugoslovanski zvezi za treznost naraslo na 2500.

× Drzen tat. Neki Josip Ivanec, po pokličen delavec, je v nedeljo v Kolarjevi ulici v Beogradu izmaknil Katarini Stojanovičevi ročno torbico, v kateri je bilo 30.000 Din. Neki orožnik je tatu zapazil in stekel za njim. Dohitel ga je v ulici Sv. Save.

Lepota in toplina LUTZ

Tovarna Lutz-peči, Ljubljana-Siška

× Ukradena deklica. Pred letom dni je izginila iz Peči 10 letna Zuma, hčerka Sabana Bošnjakovića. Ker se ni vrnila, so bili pripravljeni, da je utonila v Bistrici. Pred dnevi je Saban odpotoval iz Peči in roman od vasi do vasi. V vasi Zatrič se ga je nenadoma neka deklica oprijela in v njej je spoznal svojo hčerko Zumo. Tedaj se je izkazalo, da jo je ukradel neki Ahmed Seh in Dobljara. Ker je bila deklica lepa, jo je lahko prodal svojemu prijatelju za 3000 Din. Saban je ugrabitelja takoj ovadil sodišču.

× Popust za prevoz železa. Generalno ravnateljstvo državnih železnic je razširilo prejšnji popust za prevoz starega železnega materiala iz vojne dobe, ki je veljal od postaj Djevdjelija, Gradsko in Strumica do vseh postaj v državi in je bil material namenjen za pretopljanje, tudi na ves drugi železni material, namenjen drugim svrhnam. Za blago v kosih se bo uporabljala razred 35, najmanj za 500 kg, medtem ko se bo za 10.000 kg izvajal razred 36 dodatka k tarifi.

× Spremenitev področja angleškega konzula v Zagrebu in Sarajevu. Kr. banska uprava razglasi: Zunanje ministrstvo je obvestilo notranje ministrstvo, da se je izpremenilo področje konzularne teritorialne pristojnosti angleškega konzula v Zagrebu, tako da zdaj obsega Dravsko, Savsko, in vrbasko banovino, ter pristojnosti angleškega konzula v Sarajevu, tako da zdaj obsega Drinsko, Zetsko in Primorsko banovino.

Ljubljana

DNEVNA PRATIKA

Torek, 9. julija: Katoličani: Veronika, Pravoslavni: 26. junija, David.

DEŽURNE LEKARNE

Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 18.

× Pogreb veleposelnika Josipa Koslerja. — Včeraj ob petih popoldne je bil izpred hiše žalosti v Selenburgovi ulici veličasten pogrebni sprevod pokojnega Josipa Koslerja na pokopališče k Sv. Križu. — Pogrebne svečanosti so opravili č. očetje frančiškani, zadnji čast pa so izkazali gosp. Koslerju Gasilska četa z Barja, katere častni član je bil pokojnik, in posebna četa gasilcev s Tomišlja. Pevski zbor je pokojniku zapel pred hišo žalosti v slovo pesem »Človek, glej«, nato pa se je razvil pogrebni sprevod, v katerem so stopali takoj za krsto vdova pokojnika g. Filipina, roj. Petrin in ostalo sorodstvo. Pogreba pa so se udeležili tudi številni pokojnikovi znanci in prijatelji ter zlasti zastopniki raznih odborov in organizacij, v katerih se je udeleževal življenja g. Kosler. Navzoči so bili tudi mnogi, ki jim je pokojnik kaj dobrega storil, saj je bil poznan po svojem dobrem srcu in vernosti. Pogreb, ki je pokazal, kaj vse je ranjki bil mnogim, je bil dovolj zgovorna priča, kako priljubljen je bil in spoštovan. Naj počiva v miru!

× Sokol Vič privedi v nedeljo 14. t. m. ob 16 na letnem telovadišču na Glincah javen nastop, na katerega bratsko vabimo vse članstvo ljubljanskih in okoliških društev ter cenj. občinstvo. Zdravo!

Gradim, štedim, kupim LUTZ

Tovarna Lutz-peči, Ljubljana-Siška

× Izgubljeno šolsko spričevalo. Med potjo od uršulinskega samostana do Wolfove ulice je izgubil 30. junija ob 11 dopoldne svoje letošnje šolsko spričevalo 13 letni dijak Ivan Avšec.

× Od doma je pobegnil. Neznankom je pobegnil od svojega očeta Jože Zupca, 13 letni dijak III. razreda realne gimnazije, precej dobro razvit, oblečen v temnomoder suknjič, sivkaste pumparice, obut v gojzerice. Stanoval je pri očetu Martinu na Grajski planoti št. 1.

× Neznankom je odšel. Iz Dužmirja je že 29. junija neznankom odšel 20 letni Miha Zakrajšek. Za svojo starost je slabo razvit in duševno omejen. Pobegnil je bos in gololjav.

× Policija išče nekega Antona Jovanovića iz Srbije, ki je po poklicu čevljar, češ, da je bil 28. junija zasačen v družbi nekega Dušana Mrkšića iz Zagreba v trgovini Urbanc v Ljubljani. Pobegnil je iz trgovine in na begu izgubil blago za modne hlače v vrednosti 700 dinarjev. To blago je neznankoje v Zagrebu ukradel.

× Tatvine. Iz veže davčne uprave na Vodnikovem trgu je bilo Nikolaju Brusniku ukradeno moško kolo, vredno 400 Din. — Iz pritlične spalnice na Lepi poti št. 4 je neznane ukradel Ivani Matičić: volnen suknjič, žepno uro, rjavo listnico s planinsko legitimacijo in usnjato denarnico in še več drugih predmetov, vrednih okrog 1190 dinarjev. — Ani Zajc je bilo na Podaljšku Bičevca št. 3 iz kuhinje ukradeno: 3 rjave aktovke, francosko-slovenski slovar, srbohrvatski slovar, sladkor, kava, riž in drugih stvari za 995 Din. — Od Poljanske ceste do Mestnega trga je v tramvaju izmaknil neznane Mariji Ježek iz ročne torbice 110 Din gotovine. — Pri kopanju na Ljubljani je bila iz kabine ukraden Miranu Ogrinu zapustna, 4 oglata ura, vredna 460 Din. — Pipan Ani je vlomilec 5. julija iz postrešne sobe in iz zaklenjenega kovčega odnesel 900 dinarjev.

× Zatekel se je lep pes volčje pasme, 3 mesece star, sivorjave dlake, na vratu spodaj ima bele dlake. Pes se sedaj nahaja pri g. Al. Vodaničniku, Ob Ljubljani-nejci 19.

× Zelena papigica »Jakec« je odletela v soboto 6. t. m. neki stranki v Zrinjskega ulici 5/1. Najditelj naj bi jo blagovolil vrniti na gorenji naslov.

× Pogrešani psi. Občinstvo, zlasti lastniki psov, se opozarjajo, na mestno-polijski red, ki določa glede psov sledeče: Po javnih nasadih se smejo psi voditi le na veržici ali vrvi. Psi se ne smejo jemati na tržišča, v kopališča, kavarnе, gostilne, brivnice, mesnice, trgovine z živili, druge javne prostore ter v tramvajске vozove. Ako torej paznik mestnih nasadov ali policijski organ opazi v mestnih nasadih psa, ki ni na vrvi in se klati po nasadih, ga lahko vjame in odda konjaču, lastnika psa pa ovadi mestnemu poglavarstvu.

× Z nožem ga je ranil. V nedeljo popoldne je obiskal 35 letni hlapec Valentin Kumar z Zaloške ceste 132 več ljubljanskih gostiln in se je ustavil tudi v gostilni »Pod lipco. Nekoliko vinjen se je pričel z nekom prepirati, ta ga je pa v prepiru sunil z nožem v desno lake.

× Tramvaj podrl otroka. V Florijanski ulici je pred gostilno »Pri Amerikaneu« podrl petletnega Marjana, sinčka fotografa Kralja, tramvaj. Pri padcu se je fantek nekoliko poškodoval.

× Sentjakobsko pevsko društvo je zaradi slabega vremena svojo prireditev v nedeljo na telovadišču Sokola IV. prekinilo. V primeru ugodnega vremena bo vsa prireditev s prvotnim sporedom v celotnem, prvotno nameravanem obsegu prihodnjo nedeljo ob istem času in na istem prostoru, kakor je bila napovedana zadnjič.

× Na cesti so ga prijeli. Včeraj dopoldne je stražnik na Bregu prijel 30 letnega delavca Franca Koprivca, ki je nesel pod pazduho samljiv zavitek. V zavitku je bila razna ženska obleka in perilo sunljivega izvora v vrednosti 298 dinarjev. Koprivec je sicer sprva vse tajil, kje je blago dobil, nato pa je priznal, da je blago ukradel ponoči v bližnji tobačne tovarne na nekem vrtu iz lope. Izgovarja se, da je bil pijan.

× Po kopališču je stikal. V nedeljo je bil zasačen na kopališču na Špiči 20 letni Roman Vidmar, ko je pravkar stikal po omarih. Že od malega je navajen izmikati po kopališčih. Kradel je doma, na Savi in sploh po kopališčih, kjer se je dalo kaj izmakniti.

× Mednarodni popotnik ali potepuh. Iz Avstrije je privadral neki Ivan Braniskan, star včasih 30 let, včasih pa 40 let, kakor mu je pač prišlo, doma iz Saverzana, v komitatu Arat. Klati se po svetu iz države v državo. Sicer izjavlja, da je ruski begunec, v resnici pa je profesionalen potepuh, ki je bil že večkrat kaznovan. Nikjer nima obstanka, zato pa tudi pri nas ne bo našel miru, ampak bo izgnan v kako sosedno državo.

Maribor

△ Nočna lekarniška služba. V torek imata nočno lekarniško službo Königova lekarna na Aleksandrovi cesti in Minařikova lekarna na Glavnem trgu.

△ Župan na dopustu. Mariborski župan dr. Lipold je nastopil 14dnevni dopust. V času odsotnosti ga zastopa podžupan Rudolf Golouh.

△ Rojstva, poroke in smrti. V preteklem tednu je bilo v Mariboru rojenih 27 otrok, in sicer 17 dečkov in 10 deklic. V istem času je umrlo 22 oseb, pred oltar pa je stopilo rekordno število 28 parov.

Volitve za jesen LUTZ

Tovarna Lutz-peči, Ljubljana-Siška

△ Tujski promet v Mariboru. V prvi polovici letošnjega leta je bilo v Mariboru prijavljenih 12.739 tujcev, in sicer 9218 Jugoslovancev in 3521 inozemcev. Od teh jih je bilo 2056 Avstrijcev, 622 Čehoslovakov, 320 Nemcev, 189 Italijanov, 76 Madžarov, 55 Poljakov, 47 Bolgarov, 26 Francozov, 21 Rusov, 16 Amerikancev, 14 Angležev, 13 Romanov, 4 Grki, 23 iz drugih severnih držav in 39 iz ostalih držav. Eno noč jih je v Mariboru bivalo 10.514, 2—8 dni 1912, 8—14 dni 199, 2—4 tedne 63, preko 4 tedne pa 23.

Vse hiti Kam?

V trgovino pohištva in tapetniških izdelkov

E. ZELENK, Maribor, Ulica X. oktobra

kjer se dobi vse za stanovanjsko opremo. Vzamejo se tudi v plačilo hranilne knjižice.

△ Vlomna tatvina. V noči od sobote na nedeljo je bilo vlomljeno v stanovanje, kinooperaterja Franca Fergule v Stari cesti pri Ljutomeru. Vlomilci so odnesli za več tisoč dinarjev zlatnine. Orožniki so jim že na sledu.

△ Uradne ure na sodišču. Od danes dalje se uradne ure na sodišču od 7. do 14., za stranke pa od 8. do 13. ure.

△ Svinjski sejem. Na običajni petkov svinjski sejem je bilo pripeljanih vsega 183 komadov, prodanih pa je bilo le 62. Cene so bile naslednje: 5—6 tednov stari 50 do 60 Din, 7 do 9 tednov 75 do 90, 3 do 4 mesece 120 do 150, 5 do 7 mesecev 180 do 200, 8 do 10 mesecev 250 do 280, leto stari 400 do 520 Din. Kg žive teže je bil po 4 do 5 Din, mrtve pa 7 do 9-50 Din.

△ Prometni otoki na Kralja Petra trgu so improvizirani že nad mesec dni, čeprav se je reklo, da bodo samo teden dni. Kupi razpostavljenega kamenja in peski seveda niso v okras trgu, otoki sami pa ne služijo nikaki svrhi, ker so težko prehodni. Želja javnosti je, da pride čim prej do realizacije ureditve prometa na omenjenem trgu. Preizkušnja se je v glavnem obnesla, zakaj še potem odlašati?

△ S policije. Gostilničarju Josipu Kometarju je neko iz neke gostilne na Aleksandrovi cesti odpeljal dvokolo z montiranim pomožnim motorjem. Kolo je bilo vredno 6000 dinarjev in je znamke »Wanderer«. — Prevoznik Rudolf Rus pa je našel na cesti med Kamnico in Bresternico žensko dvokolo, ki je ležalo sredi ceste. Kolo ima evidenčno številko 59.733. Ker ni izključeno, da je bilo ukradeno, naj se lastnik čim prej zgloši na policiji.

Celje

× Kongres združenja vojnih sirot bo v Beogradu od 17. do 19. avgusta. Udeleženci dobijo 50 odstotkov popusta pri voznini in to za vsa državna prevozna sredstva. To znižanje velja od 12. do 24. avgusta. Vsakdo vzame na svoji postaji celno karto in pripomni, da gre na kongres. Železniški urad pa potem izda potrebno legitimacijo, da se more vrniti brez doplačila. Kongresa se morejo udeležiti vsi, ker udeležba ni vezana na članstvo; torej tudi taki, ki niso vojne sirote.

× Delo na sodiščih. Ves čas do 31. avgusta bo okrogno in okrajno sodišče poslovalo od 7.30 do 14., v soboto pa od 7.30 do 13.30. V nedeljo in na praznik bo poslovalo samo v nujnih slučajih. Vložilci bo v delavnik odprto v gori navedenem času. V nedeljo in na praznik pa bodo sprejemali samo nujne vloge v kazenskih zadevah.

× Izpit za inženjerja kemije je položil v Draždanih g. Maks Adolf Westen iz Gaberja. — Čestitamo!

× Čigava je ura? Policija je zaplenila nekomu niklasto uro, o kateri trdi, da jo je našel pri mestnem kopališču. Lastnik jo dobi na policiji.

× Tat v stanovanju. V nedeljo zvečer je vrgel nekdo v podstrešno sobo neke gostilne na Ljubljanski cesti na vrvi pritrjeno močno kljuko, ki se je v sobi prijel za okno, tako da je mogel brez skrbi splezati po židu v sobo. V sobi je vzel ročno torbico z okoli 50 dinarji, tri in pol metra krepdešina in 200 dinarjev vredno moško uro. Vrv in kljuko so našli, za tatoma pa ni sledu.

× Umrla je v javni bolnišnici 36letna Terezija Šante, žena posestnika iz Marijagradca pri Laškem.

× Delo dobijo 2 hlapca, 1 mizarjski vajenec, 3 deklet, 1 hotelska kuharica, 1 hotelska sobarica, 2 kuharice, 1 postrežnica. Vprašajte pri Javni borzi dela v Celju.

Jubilejna konjska dirka v št. Jerneju

Rekordna udeležba in rekord v brzini.

Samo ob sebi je umevno, da je 50 letnica šentjernejskega konjerejskega društva privabila tisočglavo množico v št. Jernej, kamor so prišli konjereji iz vse Dolenjske in tudi z vseh strani naše banovine ter celo iz Zagreba, posebno dobro pa je bila zastopana Ljubljana. Bana g. dr. Dinka Puca je zastopal načelnik g. inž. Zidanšek, navzoč je bil seveda predsednik konjerejskega društva za Dravsko banovino g. Lovro Petrovar, in tudi naš najzaslužnejši konjerejec ter častni član tega prevažnega društva, vedno enako krepki starček g. Zupančič z Rakovnika s svojim sinom nar. poslancem g. inž. Franom Zupančičem, a centralo kasaških društev je zastopal g. Julče Novak iz Maribora, selekcijsko društvo toplokrvnih konj g. Alojz Slavič iz Ljutomera, nadalje je bil v vodstvu upravnik banovinske žrebečarne g. dr. Veble, ljubljansko Kolo jahačev sta zastopala odbornika g. Kocjan in graščak g. Rudež, Kmetijsko društvo g. Bukovec in g. Mulaček, Kmetijsko šolo na Grmu upravnik g. inž. Zupančič in inž. Peterlin, sr. kmet. referent g. Malasek iz Novega mesta, prisoten je bil tudi krški sreski načelnik g. dr. Čuš ter domači strokovnjaki iz krškega in novomeškega sreza. Dopoldne je bilo pod vodstvom g. Petrovarja premovanje konj ter je bil dogovor izredno lep iz obeh srezov Krško in Novo mesto, a tudi živali so bile prilično lepe. Konjerejcem je bilo razdeljenih nagrad v znesku 7.000 Din, ki jih je dala predvsem banska uprava, sreska kmetijska odbora, Dirkalno društvo in lokalni faktorji. Po premovanju je razdelil nagrade z lepim govorom predsednik g. Petrovar, za njim je pa v imenu bana in banske uprave čestital nagrajenim načelnik g. inž. Zidanšek ter jih spodbujal k nadaljni smotreni konjereji.

Ob 15. so se v navzočnosti ogromnih množic pričele konjske dirke, ki so se jih udeležili s svojimi konji vsi prominentni domači dirkači, kakor g. Bon s Krškega, g. Petan iz Sromelj, g. Rečelj iz št. Jerneja in drugi, posebne uspehe sta pa imela g. Petan in g. Bon s svojimi ameriškimi. Čas sicer ni overovljen, vendar je pa Petanova krasna ameriška kobila pri solovoznji dosegla 1 minuto 40 sekund za km, kar pomeni rekord vseh sedanjih šentjernejskih dirk.

Pri galopni dirki z domačimi kmečkimi konji so sodelovali štirje pari, pri dvovprežni galopni dirki z ameriškimi in lipicanci pa štirje pari, kjer je zmagal Petanov par v izredno lepem stilu. Pri solo-tekmni je teklo pet konj in je zmagala omenjena Petanova kobila v rekordnem času 1'40, krasen tek je pa pokazal tudi Bonov ameriški Dizma pod spretnim vodstvom g. Darka Polca. Tekel je tudi ameriški dirkalni žrebec Juhar z plemenitine postaje št. Jernej, ki je sodeloval izven konkurence, da pokaže pravi stil dirkanja. Vsi gledalci so prišli na svoj račun in občudovali krasne živali in njih tek. Na žalost se je pa pri dirki dogodila tudi mala nesreča, ko si je nek jahač razbil spodnjo čeljust.

Fo dirkah je bil slovesen pozdrav vodstva dirkalnega društva, ko je šentjernejskemu društvu čestital k jubileju zastopnik ljutomerskega Kola jahačev g. Savič, za bana je pa govoril in čestital zmagovalcem načelnik g. inž. Zidanšek.

Obrt na Mariborskem tednu

Maribor, 6. julija.

Moramo biti povsem odkriti in priznati, da so obrtne razstave na dosedanjih Mariborskih tednih bile najprivlačnejša sila vseh obiskovalcev. To dejstvo potrjuje upanje, da bo tudi letošnja obrtna razstava velika privlačnost IV. Mariborskega tedna, kajti ne smemo pozabiti, da je obrtniški stan v Mariboru in okolici važen in upoštevan činitelj našega gospodarstva.

Ni treba še posebej poudarjati velikega pomena, važnosti in koristi, ki jo nudi prirejanje razstav obrtniških izdelkov, predvsem obrtniškega stanu samemu, pa tudi ugledu mesta, banovine in države. Obrtniške razstave so gotovo najboljši način, da se javnost zainteresira za obrtniške izdelke, obrtništvo pa pridobi čim več odjemalcev.

Kako živo je zanimanje za priredbo razstave na letošnjem »Mariborskem tednu« med obrtništvom samim, kaže dejstvo, da se je doslej prijavilo že 85 razstavljalcev, mojstrov, pomočnikov in vajencev, tako da bo to res prava in nazorna revija našega obsevernega obrtništva. Razstavljalbo 52 mojstrov, 25 pomočnikov in 8 vajencev. Seveda ta števila še niso dokončna, ker se bo število razstavljalcev še znatno povečalo.

Skavtska slavnost v Kamniku

Kamnik, 8. julija.

Kakor je ponedeljski »Glas naroda« na kratko že poročal, so imeli kamniški skavti ob priliki svojega propagandnega tabora v nedeljo slavnost razviti prapora »Gamsovega stega skavtov in planink«. O tej lepi slavnosti, ki je bila za Kamnik nekaj posebnega in ki je privabila veliko občinstva, prinašamo še nekaj podrobnosti:

Ob 10. uri dopoldne so se zbrali pod svojimi prapori na trgu Kralja Aleksandra skavti in planinke iz vseh krajev naše banovine, razne čete, vodi, kola in odposlanstva. Slavnost je povzdignila udeležba kamniškega Sokola s svojim praporom ter gasilske čete z godbo. Od oblasti so bili navzoči: pokrovitelj propagandnega tabora in hkratu zastopnik g. bana sreski načelnik g. Kosi, namestnik ko-

Blagoslovitev prapora skavtskega stega »Gams« v Kamniku. Podpolkovnik Paunović zablja zlate žebeljčke Nj. Vel. kralja, Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla in ministra vojske in mornarice, za njim zastopnik knezoškofa dekan Rihar, zastopnik občine notar Jevnik, sreski načelnik Kosi, starosta Sokola br. Rus.

mandanta in komandant smodnišnice g. podpolkovnik Paunović, zastopnik mestne občine g. notar Zevnik, nadalje načelnik gasilske župe biv. poslanec g. Anton Cerer, starosta Sokola g. Vladimir Gnuš, od Dravske skavtske župe pa chief-scout ravatelj Pavel Kunaver, starešina dr. Josip Tavcar in podstarešina J. Fr. Knaflič ter več drugih funkcionarjev.

Slavnost je otvoril zastopnik kamniške občine g. notar Zevnik z vnešenim govorom, v katerem je pozdravil vse navzoče in poudaril pomen tega dneva za Kamnik. Za njim je govoril mestni župan in starešina kamniškega stega g. Kratner, ki je orisal razvoj kamniškega skavtstva ter predložil njegov pomen za vzgojo mladine v dobre državljane. Zatem je g. dekan Rihar blagoslovil novi prapor, ki je krasno ročno delo kamniške planinke gđe. Sonje Jevnikarjeve, ter je v lepem nagovoru izrazil simpatije do skavtstva, primerjajoč skavtsko zaoblubo in skavtske zakone z božjimi in cerkvenimi zapovedmi. Nato je chief-scout Kunaver razvil prapor, zbrane čete pa so zapele državno himno ob sviranju godbe.

Blagoslovitvi je sledilo zabijanje spominskih žebeljčkov z vgraviranimi imeni darovalcev. Prve žebeljčke, darovane od Nj. Vel. kralja Petra II., Nj. kralja Vis. kneza-namestnika Pavla, ministra vojske in mornarice g. Petra Živkovića, je zabil g. podpolkovnik Paunović. Žebeljčke so darovali tudi g. minister dr. Marušić, nadškof dr. Jeglič, starešina skavtske zveze dr. Ivanič in še mnogo drugih odličnikov.

Končno je izročil novi prapor s kratkim nagovorom g. Kunaver kamniškemu starešini županu Kratnerju, ta pa ga je izročil v varstvo stegovemu praporščaku. Z navdušenim govorom je slavnost zaključil župni načelnik prof. Živko Lovše, nakar je sledil pozdrav praporov vseh navzočih društev novemu praporu ter defilé skavtskih čet pred praporom in navzočimi funkcionarji. Nato so skavti z godbo na čelu v spremstvu Sokolov in gasilcev odkorakali skozi mesto na taborišče.

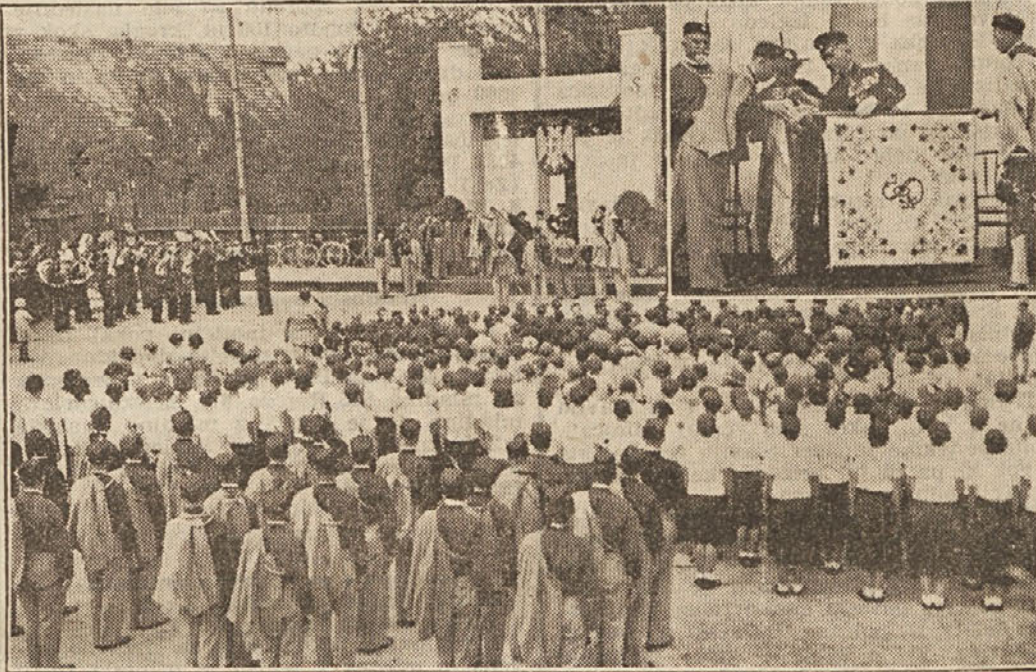
Zvečer se je ob tabornem ognju razvila skavtska zabava, združena z odlikovanjem kamniškega stega in ob obeh kolovodnic s »hrastovo vejico« in slednjič se je izvršil še skavtski krst. To skavtsko zabavo je obiskalo mnogo kamniškega občinstva. S to slavnostjo je bil propagandni tabor zaključen. Nadaljuje pa se skavtski tečaj v tem istem taboru, ki ga vodi učitelj g. Miroslav Zor, agihni skavtski delavec.

Knez-namestnik Pavle kum sokolskega prapora

Sokolsko slavlje v Mengšu

Sokolsko društvo Mengeš je imelo v nedeljo pomembno slavlje, proslavo društvene petnajstletnice z razvitjem prapora, ki sta mu kumovala Nj. Vis. knez namestnik Pavle in s. Rezika Ropretova. Na predvečer slavnosti je društvo z domačo godbo, ki je sodelovala pri celi slavnosti, priredila podoknico sestri kumici, katero je pozdravil in ji izročil krasen šopek starosta br. Lavrič.

V nedeljo zjutraj so bile ob 8. uri tekme sokolske dece, katerih se je udeležilo 14 vrst moške in ženske dece. Uspehi so bili prav dobri, vendar bi priporočali, da v bodoče deca ne tekmuje na krogih. Pri dečkih je zmagala vrsta domžalskega Sokola, ravnotako je prvi posameznik Domžalec.

Med državno himno ob razviti sokolskega prapora. V desnem kotu zgoraj: Zastopnik Nj. Vis. kneza namestnika Pavla podpolkovnik Stefanović privezuje kumov trak. Od leve proti desni: župni starosta br. dr. Pipenbacher, tajnik br. Flegar, kumica Ropretova in domači starosta br. Lavrič.

Po 12. se je večina okrožnih edinic zbrala na okusno okrašenem letnem telovadišču, kjer so bile skušnje. S popoldanskimi vlaki pa so prišli še ostali gostje. V izredno lepem številu so prišli bratje in sestre iz St. Vida na Dol. (38) in Vičani, dočim smo ljubljanska društva (Sokol III. je imel svoj lasten nastop) pogrešali. Ob pol 15. je prisel v Mengeš tudi zastopnik Nj. Vis. kneza namestnika Pavla podpolkovnik Dušan Stefanović, ki so ga sprejeli starosta br. Lavrič, sreski načelnik br. Kosi, župni starosta br. dr. Pipenbacher, mag. ph. br. Rems, tajnik br. Flegar in kumica s. Ropretova, godba pa je zaigrala pozdravno koračnico.

Vsi gostje z zastopnikom visokega kuma, med katerimi so bili še podnačelnik Saveza SKJ br. Jeras, zastopnik komandanta smodnišnice g. podpolkovnik Paunović in župni načelnik br. Lojze Vrbovec, so odšli na krasno urejeno tribuno, kjer so je vršilo razviti prapora. Starosta br. Lavrič je najprej toplo pozdravil zastopnika visokega kuma, sestro kumico in vse odlične predstavnike, nato pa izrekel svoje veliko veselje, da more mengeški Sokol ob svoji petnajstletnici razviti prapor, ki mu kumuje Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Zastopnika visokega kuma podpolkovnika Stefanovića je prosil, da bo na najvišjem mestu tolnač toplih čuvstev, ki jih goji mengeški Sokol do krajevskega doma in visokega kuma. Obljubil je, da se bo Sokol vedno ravnal po besedah, ki jih je v zadnjih izdihljajih izgovoril naš prvi Sokol, nepozabni Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj: »Čuvajte Jugoslavijo« in katere besede se bleščejo na novem praporu. Zastopnik kuma podpolkovnik Stefanović je nato razvil sokolski prapor z iskreno željo, da bi se pod novim praporom zbralo vse, kar čuti za kralja in domovino, ter privezal na

prapor krasen moder trak iz težke svile z napisom: »Pavle«. Tudi kumica Ropretova je s primernim posvetilom privezala na prapor trak v državnih barvah, nakar je zastopnik visokega kuma izročil prapor starosti, ta pa praporščaku br. Tonetu Tajču, ki je obljubil, da bo nosil prapor s častjo in neomadeževanega za blagor kralja, domovine in sokolstva. Sledilo je nato pobratimstvo s prapori domžalskega, kamniškega in viškega Sokola, godba pa je zaigrala državno himno.

V imenu župne uprave je čestital društvu k jubileju in visokemu odlikovanju župni starosta br. dr. Pipenbacher, ki je med drugim tudi poudaril pomen sokolske ideje za naš narod. Mala deklica je nato s primerno de-

klamacijo izročila zastopniku kuma krasen šopek nageljčkov, nakar je prvi zabil zlat žebeljček na prapor zastopnik kuma podpolkovnik Stefanović. Starosta br. Lavrič je nato prečital med navdušenimi ovacijami udanostne in pozdravno brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II. Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in upravi Saveza SKJ, nakar je godba zaigrala sokolsko koračnico.

Po slavnostnem razviti se je razvila po trgu lepa sokolska povorka z deputacijo jazdnega odseka Sokola Ljubljana III., v kateri je za godbo in 4 prapori korakalo nad 500 oseb. Povorka je bila mestoma živahno pozdravljena in obsuta s cvetjem. Pred vhom na letno telovadišče je bil še mimohod pred predstavniki in sokolskimi prapori, nakar je številna množica napolnila sokolsko telovadišče, da prisostvuje javni telovadbi.

Javna telovadba, ki jo je vodil okrožni načelnik br. Vidmar iz Domžal, je razmeroma dobro uspela. Nastopili so najprej moški naraščaj (36) s saveznimi prostimi vajami, nato 100 deklic z vajami z okrašenimi obročki, 83 dečkov s prostimi vajami, 25 naraščajnic, 46 članov in 53 članice s saveznimi prostimi vajami ter člani, članice in oba naraščaja na orodju. V splošnem bi bile proste vaje lahko boljše, ako bi vsi nastopajoči polagali več pažnje izvedbi posameznih gibov. Najboljše je nastopila še moška deca. Orodna telovadba je bila predolga, zlasti pa ni bil umesten nastop naraščajnikov na bradlji, pa tudi številčno so bili nekateri oddelki prešibki. Okrožno načelnstvo naj posveti v tem oziru več pažnje, zlasti obema naraščajema.

Po telovadbi je bila na telovadišču in v dvorani sokolskega doma prav prijetna zabava do odhoda večernih vlakov. Mengeškemu Sokolu k jubileju tudi naše čestitke. Zdravo!

Dva mlada moža sta šla zaradi dolgega časa v smrt

Radeče, 7. julija.

Pretrsljiva vest o tragični smrti dveh mladih mož se je danes zjutraj razširila po vsem mestu in okolici. Še sinoči je bil prvi doma v krogu svojih domačih, kjer so obhajali stričev god ob najboljšem razpoloženju, drugi pa se je veselil v družbi fantov, kakor vsak večer, a danes sta oba mrtva. 21 letni posestnik in uslužbenec tukajšnje tovarne podpetnikov »Peta« Ivanko Pohar in 25 letni mizararski pomočnik Ivan Krohne, zaposlen pri tukajšnjem mizararskem mojstru g. Medveščku, sta danes zjutraj ob 1:30 na žalosten način prostovoljno končala svoje mlado življenje. Poslovala sta se od družbe v gostilni »Hmelj« ter odšla, da si nikdo ni mogel misliti kaj hudega. Niti ponočni streli niso zbudili suma za tako grozno dejanje. Ko so šli danes zjutraj ljudje k maši, sta na travniku med Poharejevo in Hmeljevo hišo ležala na travi mrtva s prestreljenima glavama Pohar Ivanjko in Krohne Ivan ter oba samokresa. Pri sebi sta imela vsak po tri pisma, poleg pisma, ki ga je imel Pohar pripetega na prsih. To pismo je imelo naslov »Prosim takoj odpri«. Njega vsebina je bila kratka prošnja, naj naslovljena pisma takoj oddajo domačin in prijateljem. Opisujeta, da sta sklenila samomor že 30. junija, pa sta ga odlašala, ker je bil do danes neizpeljiv. Od 30. junija sta napisala v pismo vsak dan po nekaj vrstic, kako dolgo so ure in kako težko čakata prve prilike, da si vzameta življenje. Domače prosila, da naj se radi njune smrti ne žaloste in naj ju pokopajo skupaj v istem grobu. Poleg testamenta, ki sta ga napravila že 30. junija t. l. pri polni zvesti omenjata, da ni vzrok njune smrti nobeden, temveč, da gresta sama prostovoljno v smrt, ker jima je postalo življenje dolgočasno. Tajnosti, kje sta kupila samokrese, ki sta za nju dala po Din 400— in bi dala zanj tudi, koliko bi bilo treba, ne izdaja in gre z njima v grob. Pripominjata, da prepuščata raziskovanje te tajnosti tukajšnjim orožnikom.

Sodna komisija je dovolila prenos trupel v Poharejevo hišo, od koder sta bila večeraj p. lo-pana.

Oba sta bila poštena, marljiva in vestna uslužbenca. Pohar, ki je prevzel doma hišo, jo je z neverjetno pridnostjo preuredil. Bil je član tukajšnje godbe na pihala »Savski vale«, ki ga bo težko pogrešala. Krohne je bil član pevskega zbora. Oba sta bila priljubljena in je vzrok njune smrti vsem zagonetka. Preostalih ob težki izgubi naše iskreno sožalje!

Smrtna nesreča

Maribor, 8. julija.

V nedeljo popoldne se je pripetila na cesti med Hočami in Reko huda prometna nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev.

Tik pred Reko sta privozila nasproti neki avtomobilist in doslej še neizsledeni kolesar, ki je vozil na kolesu posestniškega sina 18letnega Ivana Zupanca. Pri silnem karambolu je zletel Zupanc s kolesa in treščil ob kovinasti okvir zaščitne šipe s tako silo, da si je prebil lobanjo in obležal na mestu mrtve.

Dosedanja preiskava je ugotovila, da avtomobilista ne zadene krivda pri nesreči, ker je vozil pravilno in je tudi pravočasno ustavil voz, med tem ko je kolesar z Zupancem na kolesu privozil v velikem diru. Po nesreči je izginil kolesar, ki se najbrže ni poškodoval, z njim pa tudi razbito kolo. Obširno preiskavo vodijo orožniki.

V bolnišnici se je obesil

Maribor, 8. julija.

Svojčas smo poročali o nesreči redova Pavlovića, ki je padel pri znaenju oken z drugega nadstropja in si pri tem poškodoval hrbtenico. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer si je kmalu opomogel. Te dni bi moral zapustiti bolnišnico.

V soboto ponoči je Pavlovič odšel iz bolniške sobe pod pretezo, da gre na vrt. Ko ga pa vse do jutra ni bilo nazaj, so ga šli iskat, vendar ga na vrtu ni bilo. Našli so ga nato v stranišču obešenega in mrtvega. Obesil se je z obrisačo.

Pavlovič je bil zadnje dneve silno otožen in je menda že takrat sklenil oditi iz življenja. Pravi vzrok samomora je neznan.

Naročajte »Glas naroda«!

Razpis službe

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.,
podružnica v Ljubljani razpisuje

mesto uradniškega pripravnika

Prošnji je priložiti originale ali poverjene prepise zadnjega šolskega spričevala in uradno izkaznico o jugoslovanskem državljanstvu.

Nekolkovane prošnje opremljene z navedenimi dokazili je vložiti do 16. julija t. l. pri Zanatski banki Kraljevine Jugoslavije A. D., podružnici v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 8. julija 1935.

Z globoko žalostjo v srcu naznanjamo vsem
tužno vest, da je naš zvesti redni član

Ing. Ivo Ivanović

vodja študijskega oddelka v Trbovljah

v petek dne 5. julija 1935, po dolgi in mučni bolezni
umrl.

Pogreb bo v torek, dne 9. t. m. v Leobnu v Avstriji.
Ohranimo ga v trajnem spominu!

V Ljubljani, dne 6. julija 1935.

Sekcija Ljubljana
Udruženja jugoslov.
rudarskih in topil-
niških inženjerjev

Udruženje
jugoslov. rudarskih
in topilniških inžen-
jerjev

Odmevi

O populacijskih problemih današnje Madjarske razpravlja v praksi reviji »Prúdy« nek F. H., ki poudarja med drugim: V primeru s predvojnimi časom se zdi, da prevladuje v današnji Madjarski sistem enega otroka. Dokaz za zelo razširjeno skrajno rojstvo je dejstvo, da je število novorojenčkov padlo pod 25 na 1000 duš. Vzrok sistema enega otroka je bil prvotno gospodarskega značaja. Kmalu pa se je pokazalo, da gre za degeneracijo. Osnovno vprašanje pa ostaja še vedno vprašanje tal, ker nima prirastek poljedelskega prebivalstva nobene možnosti več, pridobiti si za eksistenco potrebnega sveta. Čedalje bolj se uveljavlja naziranje, da se da upadanje prebivalstva rešiti edino z agrarno reformo.

—0—

O vprašanju francosko-nemških neposrednih razgovorov piše v »Republique« predsednik poslanskega odbora za zunanje zadeve Paul Bastid, ki pravi, da mora Francija pristati na te razgovore, čeprav bo v tem pogledu v zamudi za Veliko Britanijo in Poljsko. Bastid se obenem izprašuje, ali ne bo Francija nekega dne prisiljena razgovorjati se z Nemčijo. Pisec ne veruje v politiko obkoljevanja Nemčije, ne veruje tudi tega ne, da bi Nemčija stopila v tako imenovani evropski koncert, ki bi se sviral brez nje. Takšnega sistema bi tudi druge države ne podprle. Da čas ne učinkuje ugodno na francoske postojanke sklepa Bastid iz tega, da se privlačna sila Nemčije vse bolj in bolj ojačuje. Pisec z obžalovanjem ugotavlja, da se nemški vpliv širi že tja dol do Balkana. Bastid je mnenja, da Francija ne sme čakati, da bo vse to izvršeno do konca. Danes, sklepa pisec, smo Nemčiji še potrebni. Ali bo tako zmerom s stališča našega »svetega egoizma«? Zoper uvedbo razgovorov ni torej nikakega pomisleka.

—0—

O poljsko-nemških odnosih po Beckovem obisku v Berlinu čitamo v pariškem »Tempsu« med drugim: »Poljsko-nemški razgovori, do katerih je pravkar prišlo v Berlinu, niso, tako se vsaj zdi, prinesli prav nobene nove jasnosti v odnose med Nemčijo in Poljsko. Vsekakor ni Beckovo potovanje porodilo nobenega novega dejstva in v uradnih krogih obeh prestonic se bodo močno potili ob zagotavljanju, da dodaja praktično nekaj novega nemško-poljski pogodbi, kakor ta funkcionira že dve leti... V komunikaciji, ki je bil objavljen po sestanku Hitlerja z Beckom, ni niti najmanjšega namigavanja o vprašanjih, ki so bila predmet razgovorov. Stališča govorila o Gdanskem, o nemškem prisilju na Memel, o masnem oboroževanju Rajha, o morebitnem nemškem pomorskem gospodstvu v Baltiku, o načrtu vzhodnega pakta o nenapadanju, posvetovanju in odločanju pomoči napadalcu? Stališča zvela v pretres morebitno podaljšanje pogodbe iz leta 1934? Je-li morda Beck poskušal pridobiti »Führerja« za izjavo o priznanju sedanjih meja med Poljsko in Nemčijo?... Enostavna ugotovitev o nadaljevanju odnosov dobrega sosedstva se zdi vendarle nekoliko preskromna v trenutnem položaju. Vse to pa nam najboljše tolmači skrajno rezerviranost in komentarjih poljskega časopisa o Beckovem obisku v Berlinu.«

—0—

»Daily Telegraph« objavlja razgovor svetlega ankarskega poročevalca s predsednikom turške republike Kemal Atatürk. Kemal je izrazil velike pomisleke glede evropskega mira. Vodilni državniki v nekaterih državah, je dejal predsednik turške republike, vplivajo na širše ljudske mase s predstavami, ki niso na mestu, in celo z zlorabo nacionalnih čustev in izročil. Skrajni čas je, da se narod odločijo za dejanja in da izročijo odgovornost za vodstvo državnih poslov v roke resnično vestnih ljudi.

—0—

Drug primer za presojo napetega položaja v sporu z Anglijo zaradi Abesinije nam nudijo naslovi italijanskih dnevnikov na prvi strani. Za naše čitatelje smo za danes izbrali naslov tržaškega lista »Popolo di Trieste« z dne 4. t. m., ki se glasi: »40+40 stopinj = blaznost.« Podnaslov: »Uboga in razgaljena Anglija bi hotela predlagati Evropi ekonomski bojkot proti Italiji, krivi, da je motila njeno previdno žrelo v Abesiniji.« Vročina je zares velika...

—0—

Italijanska agencija »Le Colonie« poroča tele podrobnosti o egiptskem zadržanju v abesinsko-italijanskem konfliktu: »Italijansko-abesinski spor ne vzbuja v egiptskih političnih krogih samo velikega interesa, ki stalno narašča, marveč tudi zaskrbljenost zaradi težkega in nevarnega položaja, v katerem bi se znašel Egipt v primeru izbruha morebitne vojne med Italijo in Abesinijo. Egiptski simpatije veljajo seveda v prvi vrsti Abesiniji, toda ne smemo pozabiti, da je bil Egipt vedno v dobrih odnosih tudi z Italijo in prav gotovo ne želi priznati italijanskih čustev, če se je temu na kak način le še mogoče izogniti. Egiptska naloga, da ohrani striktno nevtralnost med obema spornima strankama, ne da bi pri tem vzbudil njih občutljivost, ne bo preveč lahka. Dasi je italijanski vpliv v Egiptu velik, vendar ne smemo prezreti njegovih vezi z Abesinijo, saj so tudi verskega značaja.«

Sport

Oba favorita poražena!

CONCORDIA VODI SE NAPREJ

Največja zanimivost nedeljskega kola tekem za državno prvenstvo sta bila brez dvoma poraza BSKa in Hajduka. Za beograjski derbi je vladalo veliko zanimanje, kar priča 10.000 gledalcev, ki so se zbrali na igrišču BSKa. Jugoslavija je začela tekmo s silnim elanom in se ji je posrečilo že voditi s 3 : 0. Šele proti koncu I. polčasa doseže Marjanović prvi gol za BSK. V drugem polčasu je sicer BSK v precejšnji premoči, toda Jugoslavija se odlično brani in zmaga s 3 : 2.

V Splitu je zaslužen zmagal Hašk s 3 : 1. Hajduk je igral dobro le na začetku in pa proti koncu tekme, sicer pa je dominiral ves čas Hašk. Izgleda da je deloval poraz Hajduka v Sarajevu, zaradi katerega je izgubil šanse na mesto državnega, demoralizirajoče na moštvo. Razen Matošića in Marušića so bili vsi igralci izrazito slabi, najslabši pa golman Čulić. Hašk je pokazal prav dobro igro in nima v moštvo slabe točke.

Naš ligaš je izgubil v Sarajevu s Slavijo 3 : 1 (2 : 1). Obe moštvi sta predvedli v I. polčasu prav lepo in odprto igro, z lahno premočjo Slavije. Napad Primorja je prišel sicer večkrat pred gol domačinov, toda golman Slavije je izvršno branil. V II. polčasu sta bila protivnika enakomočna in Primorje si zamaž prizadeva, da bi izboljšalo rezultat.

Tekma je torej končala 3 : 1 za Slavijo in ne 4 : 1, kakor smo včeraj poročali. Koncem tekme je sicer Slavija res dosegla 4. gol, ki pa ni bil priznan, ker je sodnik že prej odpisal tekmo.

V Zagrebu je zmagal Gradjanski, nad osiješko Slavijo, in to ne brez truda. Slavija je s svojo dobro in pošteno igro napravila prav dober vtis in je bila v prvem polčasu povsem enakovreden nasprotnik. Šele v II. polčasu domačini po zaslugi Živkovića, ki je zabil 2 gola, postavijo končni rezultat s 4 : 2.

Položaj klubov je po nedeljskih tekmah naslednji:

Concordia	13	5	6	2	28:14	16	(10)
HASK	13	7	2	4	27:24	16	(10)
Hajduk	14	5	4	5	41:25	14	(14)
Jugoslavija	11	6	2	3	24:17	14	(8)
BSK	12	6	1	5	33:19	13	(11)
Gradjanski	10	6	1	3	18:15	13	(7)
BASK	12	4	3	5	29:32	11	(13)
Slavija (S)	13	5	1	7	21:30	11	(15)
Slavija (O)	13	3	3	7	19:40	9	(17)
Primorje	13	2	3	8	12:37	7	(19)

Delavski nogometni turnir

SK GRAFIKA — DELAVSKI PRVAK DRAVSKE BANOVINE

Celje, 7. julija.

Danes je bil v Celju, ob priliki delavskega kongresa, turnir za prehodni pokal Delavske zbornice, na katerem so nastopili delavski sportni klubi SK Svoboda iz Maribora, SK Dobrna iz Trbovelj, ljubljanska SK Grafika in domači SK Olimp. Turnir, ki se je pričel ob pol 10. uri na igrišču SK Olimpa, je bil dobro obiskan ter je potekel v najlepši bratski harmoniji.

Po kratkem uvodnem govoru in žrebanju sta nastopila pretendenta za prvo mesto prvorazredna SK Svoboda iz Maribora in SK Grafika, kjer je po lepi igri morala prepustiti Svoboda agilni Grafiki dragoceni točki z rezultatom 2 : 1 (1 : 1). Sledile so: SK Dobrna : SK Olimp 1 : 1 (1 : 1), SK Grafika : SK Dobrna 1 : 0 (1 : 0), SK Svoboda : SK Dobrna 2 : 1 (1 : 1), SK Grafika : SK Olimp 1 : 0 (0 : 0). Tabela izgleda takole:

Grafika	3	3	0	0	4 : 1	6
Svoboda	3	1	1	1	4 : 4	3
Olimp	3	0	2	1	3 : 4	2
Dobrna	3	0	1	2	2 : 4	1

Zmagovalec turnirja je bila ljubljanska SK Grafika, ki je pokazala zlasti v svoji prvi in zadnji tekmi lep nogomet, podprt z ambicijo in fineso, a kar se pri le malo tekmah opaža, tudi fairnes in disciplino.

Na tem turnirju so tudi delavski sportni klubi pokazali, da imajo razumevanje za sport in da razpolagajo z dobrimi močmi. Najbolj je ugajal mladi vratar Grafike, ki je bil tudi deležen burnih aplavzov. Tudi Dobrna iz dežele črnega demanta je pokazala, da ima voljo, a ji manjka le dobrih strelcev in odločnosti pred golom.

Tekme sta sodila izmenoma g. Bajtelj in Oks v splošnem dobro.

Publike je bilo okrog 1000.

Po končanem turnirju se je razvil delavski sprevod po Celju, ki je zaključil delavski izlet.

Mariborski sport

Olimpijski desetboj mariborskih lahko-atletov

Preteklo soboto popoldne in v nedeljo dopoldne je SK Zvezničar na svojem igrišču ob Tržaški cesti izvedel tekmovanje lahkoatletov v olimpijskem desetboju. Tekmovanja so se udeležili lahkoatletični vseh mariborskih klubov ter ASK Primorje iz Ljubljane. Na sporedu so bile naslednje discipline: v soboto 100 m, kroga, skok v višino, 400 m; v nedeljo pa 110 m zapreke, met diska, skok s palico, met kopja in tek 1500 m.

Rezultati so bili naslednji: 1. Kleut (Zvezničar) 4352, 595 točk, 2. Požar (Primorje) 4082, 04, 3. Venuti (Zel.) 4002, 215, 4. Hlade (Zel.) 3776, 10, 5. Vidic (Maraton 3303, 675, 6. Muravs (Zel.) 2812, 73, 7. Herić (Zel.) 2736, 145, 8. Radić (Rapid) 2357, 895, 9. Bergant (ISSK Maribor) 1600, 715 točk.

Mladinski nogometni turnir

V tekmovalstvu za jubilejni pokal ISSK Maribora sta bili v nedeljo dopoldne dve tekmi. Mladina ISSK Maribora je zmagala na mladino SK Rapida 8:1, Zvezničarjeva mladina pa je igrala z mladino Svobode 2:2. Tekme sta sodila gg. Senica in Konič. V tablici za pokal krepko vodijo juniorji ISSK Maribora.

Tenis

Semifinale za državno prvenstvo

Ilirija: Rapid (gospodje) 5 : 0.

Ilirija: Rapid (dame) 1 : 4.

Semifinalno tekmovalstvo za državno prvenstvo moštvo v tenisu je prineslo Iliriji zaslužen, vendar pa nekoliko previsoko izraženo zmago nad mariborskim Rapidom. Nasprotno pa so dame Rapida gladko odpravile svoje nasprotnice od Ilirije.

Za Ilirijo so nastopili gospodje: Šivic, Truden, Dacar in Banko; dame: Ravnihar in Dacar. Za Rapid gospodje: Hitzl, Leyrer, Holzinger in dr. Blanke ter dame: Lirzer in Čutić.

Rezultati gospodje:

Šivic : Hitzl 10:8, 6:4;

Truden : Leyrer 7:5, 3:6, 6:3;

Dacar : Holzinger 8:6, 6:1;

Banko : dr. Blanke 6:2, 4:6, 6:2;

Šivic-Truden : Hitzl-Leyrer 1:6, 6:2, 6:2.

Dame:

Ravnihar : Lirzer 6:8, 1:6;

Dacar : Čutić 1:6, 2:6;

Dacar : Lirzer 2:6, 0:6;

Ravnihar : Čutić 7:5, 6:3;

Ravnihar-Dacar : Lirzer-Čutić 2:6, 4:6.

Revija ilirijanskih plavalcev

V sredo 10. t. m. se vrši na Kopališču SK Ilirije plavalna tekma. Sodelovali bodo vsi ilirijanski plavalci in plavke. Namen te prireditve je pregled plavalnega materiala in predpriprava za državno prvenstvo. Program je naslednji: 50 m prosto moški, 100 m hrbtno moški, 50 m hrbtno ženske, 200 m prsno moški, 100 m prosto moški, 50 m prsno ženske, 200 m prosto moški, 50 m prosto ženske, nastop učencev plavalne šole, demonstracija »butterfly« stila in Water-polo turnir med tremi moštvi.

Izmed znanih plavalcev, ki nastopijo na prireditvi, naj omenimo samo Wilfana, Mihaleka, Jesina, Schella, Hribarja, Cererja, Bradacevo, Grošljevo, pa že vidimo, da je nivo prireditve izredno visok in da bodo borbe nad vse zanimive. Tudi waterpolisti nam bodo nudili ogorčeno borbo, saj se bo šlo za prestiž juniorske in seniorske časti.

Prvič bodo Ljubljanci imeli priliko videti najnovejši način plavanja, takozvani »butterfly« stil, ki je po hitrosti nekako med prsim in prostim plavanjem. Učenci plavalne šole pa bodo pokazali, koliko in kaj so se naučili v štirinajstidnevni učni dobi. Starši in prijatelji mladine bodo pri tej demonstraciji imeli gotovo veliko veselje.

Ze iz vsega navedenega je razviden namen prireditve, upajmo, da ga bodo pravilno doumleli tudi Ljubljanci in v velikem številu posetili prireditev.

Sokolstvo

Okrožni zlet v Ločah pri Poljčanah

V Ločah je bil preteklo nedeljo četrti okrožni zlet Sokola dravinjskega okrožja, v katerem so povečini včlanjena mlada društva in čete. Uspoštvojač to gospodarsko krizo, moramo biti z uspehom prav zadovoljni. Številčno bi bili kajpak v ugodnejših razmerah nastopajoči oddelki močnejši, denarno breme pa tako mnogim onemogoči sodelovanje. Pomanjkanje sredstev tu ni prazen izgovor.

Kljub temu je v celoti ta dan nastopilo skupaj v 10 različnih točkah 244 sokolskih pripadnikov; prevladovala je deca. Res, da nekatere točke tohniče niso bile najboljše izvedene, kar pa je krivda predvsem tistih samsameznikov, ki se niso udeležili predpoldanskih skušenj. Orodne telovadbe ni bilo. Ves, sicer čeden in pester nastop, je vodil okrožni načelnik br. Nardin iz Konjic s pomočjo vadi-

Gjura Paunković, socialnega odseka br. Staja Stajić, odseka za sokolske čete br. Gjura Brzaković, poškodbenega fonda br. dr. Milorad Dragić, zdravniškega br. dr. Milorad Feliks, organizacijsko-pravnega br. dr. Ignjat Pavlas, gradbeno-umetniškega br. arh. Milivoj Smiljanić, podpornega br. Dragotin Živanović, statističnega br. Verij Svajgar, prometnega inž. br. Radul Radulović, odseka za zveze z inozemstvom br. dr. Mihajlo Gradojević, odseka za sokolski tisk br. Engelbert Gangl. Častno razsodišče bratje dr. Ravnik, dr. Olip, dr. Čipčić, dr. Mihajlović, namestniki bratje Pešić, Ilić in Radikon.

Odhod Sokolov v Sofijo

Načelnstvo Sokolske župe Ljubljana sporoča vsem bratom in sestram, da potujejo na zlet v Sofijo, da je odhod jutri v sredo ob 11 dopoldne s posebnim sokolskim vlakom. S tem vlakom bodo potovale tudi župe Dravske banovine in nekatere ostalih banovin. Zbor vseh udeležencev ljubljanske sokolske župe je ob pol 11 na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Vožnja je četrtinska, zato naj vsak udeleženec kupi na vstopni postaji polovičen železniški vozni listek do Caribroda (državna meja) na podlagi železniške legitimacije, ki si jo mora vsakdo prej nabaviti v svojo izpolnitve. Legitimacija se dobi pri železniški blagajni in stane Din 5.— na podlagi društvenega potrdila, da potuje na zlet v Sofijo. Ta polovični listek velja tudi za brezplačen povratek s potrdilom udeležbe na zletu v Sofiji na imenovani legitimaciji. Odhod iz Sofije bo 15. t. m. ob 22. prihod v Ljubljano pa 16. t. m. ob 21.30. Vožnja se lahko prekine samo na povratku v Mladonovu za morebitni obisk Oplenca, ker velja vozna olajšava samo do vstopnega 18. t. m. Vsa ostala navodila slede v vlakcu in v Sofiji.

Uspel nastop Sokola Ljubljana III

Naše marljivo Sokolsko društvo Ljubljana III je priredilo v nedeljo ob 16. na letnem telovadišču ob Tyrševi cesti uspešen nastop ob prav lepi udeležbi občinstva. Pri javni telovadbi je nastopilo 10 oddelkov in društvena konjenica. Vsi nastopajoči so se potrudili, zato uspeh ni izostal. Pri prireditvi je sodeloval močan društveni orkester pod vodstvom br. Serbeca. Za lep uspeh gre vse priznanje br. načelniku in s. načelnici ter marljivemu vadiateljskemu zboru. Lepo uspeha nastopa sta bila tudi v Zagrebu in v St. Vidu nad Ljubljano, o katerih bomo še poročali.

Radio

Torek, 9. julija.

Ljubljana: 12.00 Bratci veseli vsi, vesele narodne na ploščah; 12.45 poročila, vreme; 13.00 čas, obvestila; 13.15 radioorkester; 14.00 vreme, spored, borza; 18.00 Miki miška, sodelujejo Jovanova in Gabrijelečeva; 18.30 radioorkester za našo dečo; 19.10 čas, poročila, vreme, spored, obvestila; 19.30 nacionalna ura; 20.00 orgle in plošče; 21.30 čas, sporočila, spored; 22.00 Napevi iz daljnih dežel, radioorkester; 22.30 angleške plošče. Konec ob 23. uri.

Zagreb: 19.10 kulturne vesti; 20.00 recitacije; 20.15 operetna glasba; 21.45 recitacija; 22.00 čas, poročila.

Beograd: 20.00 Simfonični koncert orkestra kraljeve garde; 22.00 čas, poročila; 22.20 vojaška godba.

Tuje postaje.

Berlin: 23.00 pester vokalni in orkestralni koncert, Beromünster; 21.10 hišna glasba iz 18. stoletja, Bratislava: 22.45 plošče, Breslau: 22.30 pester koncert, Brno: 18.20 plošče, Deutschland-sender: 20.18 koncert pesne in zabavne glasbe, Frankfurt: 24.00 komorna glasba, Hamburg: 21.00 plesni orkester, Huizen: 22.30 plošče, Leipzig: 20.10 Tonijeva taktika, zvočna igra, Luxemburg: 22.30 orkestralni koncert belgijske glasbe, Trst: 20.40 Paganini, Leharjeva opereta, München: 20.10 Gospa z morja, Ibsenova drama, Paris: 22.00 Pol ure za mlado Francozino, Praga: 22.30 plošče, Rim: 21.30 koncert mandolinističnega orkestra, Strasbourg: 20.30 Lirični večer, Stuttgart: 22.30 pester glasba, Varšava: 23.05 orkestralni koncert, Dunaj: 23.30 barska godba, 00.30 Pri letošnjem, šramel koncert.

Horiul

Prapor podmladkarjev JS. Dne 23. junija je bila ob 3. uri popoldne na tukajšnjem sokolskem dvorišču lepa in prislečna slovesnost. Naš PJS je razvil svoj prapor. Razvitiu in blagoslovitvi prapora so prisostvovali vsi predstavniki tuk. oblasti, društve, vsa šolska mladina s starši in mnogo domačinov. Bilo je tudi učiteljsvo z Brezj, Polhovgradca in St. Jošta (s šolsko mladino). Pohvalno je treba omeniti, da je bilo zastopanih mnogo narodnih noš, domači gasilci in gasilci z Vrzdence. Ves prostor je nudi najpestrejšo sliko. Na steni je bila lepo okrašena slika Nj. Vel. kralja Petra II. s trobojnicami, oder pa je bil pokrit s srbskimi preprogami in zelenjem. Blagoslovitev prapora je izvršil tukajšnji katehet in župnik g. Nastran, ki je z vzpodbudnimi besedami poveličeval morje in domovino. Namestnica kumice gđ. Muhova je pripela na prapor krassen trk, kakor je namestnik kuma in tuk. poverjenik JS g. Eržen izročil mlademu praporščaku učencu Vrhovec prapor. Praporščak je prapor poljubil ter objubil, da bo prapor čuval z vsemi močmi ter vzkliknil »Čuvajmo naše morje!« Šolska mladina je nato zapela himno PJS in Bože pravde. Sledil je mimohod in pozdrav novemu praporu, na kar se je razvila povorka vseh narodnih noš, gasilcev, podmladkarjev, šolske mladine z novo zastavo na čelu, v dvoranu »Gasilskega doma«. Tu se je vršila mladinska akademija, ki je lepo uspela. Občani so bili s slovesnostjo zadovoljni in niso štedili z odobravanjem. S praporom namerava PJS jeseni v Ljubljano na kongres JS.

Kaj je z Gospodarskim svetom?

Pod gornjim naslovom priobčuje v »Jugoslovanskem Lloyd« Ivan Malinar vsega upoštevavanja vredni članek, iz katerega posnemamo:

Tako zvana čista politika je pri nas vedno ovirala delo na ekonomsko-socialnih področjih države in narodnega življenja. Ta grenka izkušnja iz preteklosti in mnogi sedanji pojavi, nas opravičeno navdajajo z bojaznijo, da bi se moglo dogajati isto tudi v bodoče. To nas sili, da zopet načemno vprašanje o tem, kako bi se izognili temu škodljivemu delovanju takozvane čiste politike na reševanje ekonomsko-socialnih vprašanj, ki ne prenesajo več odlaganja.

V današnji naši ustavi od 1931. leta, torej v vrhovnem zakonu kraljevine Jugoslavije, na katerega se naslanja tudi deklaracija kraljeve vlade, je v čl. 24. odredjena ustanovitev Gospodarskega sveta kot »nasvetovalnega telesa v gospodarskih in socialnih vprašanjih, ki naj na zahtevo kraljeve vlade ali narodnega predstavništva izdaja svoja strokovna naziranja.« V skladu s to odredbo ustave o osnovanju Gospodarskega sveta, katero je ves narod z zadovoljstvom pozdravil in odobril, se pravi v prestolnem govoru, s katerim je bilo 1. 1931. otvorjeno narodno predstavništvo: »Kraljevska vlada in Narodno predstavništvo se bosta posluževali pri sprejemanju gospodarskih zakonov strokovnega mnenja Gospodarskega sveta, ki naj združi glavne predstavnike vseh vej našega gospodarskega življenja. Oživilje-nje Gospodarskega sveta bo ena prvih nalog našega zakonodajnega dela.«

Na to željo Blagopokojnega kralja, izraženo v prestolnem govoru, je odgovorilo Narodno predstavništvo v svoji adresi tole: »Narodno predstavništvo prav posebno pozdravlja in pričakuje ustanovitev Gospodarskega sveta, katero naj združi glavne predstavnike vseh vej našega gospodarskega življenja pri koristnem delu dajanja strokovnega mišljenja kraljevski vladi in narodnemu predstavništvu.«

V skladu s tem je leta 1932. takratna vlada izdelala zakonski predlog o Gospodarskem svetu in ga predložila Narodni skupščini. Takoj pri prvih sejah Narodne skupščine, se je o tem zakonu razpravljalo in bil je 12. februarja 1932 soglasno in z odobravanjem sprejet. Prav tako z odobravanjem in soglasno je ta zakon sprejel 25. februarja 1932 tudi senat.

Predno so plenumi Narodne skupščine in senata razpravljali o tem zakonu, so posebni odbori predložili svoja poročila, v katerih se utemeljuje silno velika važnost in potreba Gospodarskega sveta. V teh poročilih se v glavnem pravi:

»V vseh parlamentarnih državah z diferenciranim gospodarskim in socialnim življenjem se občuti potreba, da se poleg dela narodnega predstavništva osnuje neki organ, ki bi se konzultativno v gospodarskih in socialnih vprašanjih po svojem posebnem sestavu iz vrst gospodarskih, socialnih in ekonomskih mogel baviti s proučevanjem in svetovanjem v teh vprašanjih.«

Za tem se za to trditev navajajo primeri iz Nemčije, Češkoslovaške, Italije, Poljske in Francoske, potem se pa nadaljuje:

»V našem zakonu o Gospodarskem svetu so izkoriščene izkušnje držav, ki so zgoraj navedene.

Za naše razmere je lahko merodajen primer

Francoske, kjer se v utemeljitvi predloga za definitivni zakon o Gospodarskem svetu podčrtava, da je ta svet s svojim sodelovanjem znatno pomagal pri prebolevanju težke ekonomske krize leta 1926.

Francoski načrt zakona postavlja gospodarski svet pod predsedstvo ministrskega predsednika, ki tudi imenuje vse člane sveta. Naš zakonski projekt pa zamišlja Gospodarski svet povsem oddeljen od vlade, Njegove člane imenuje Nj. Vel. kralj.

Projekt je prilagojen povsem našim današnjim razmeram in potrebam in jamči Gospodarskemu svetu popolno neodvisnost pri njegovih odločitvah:

Pri debati o sprejemu tega projekta so govorili številni narodni poslanci in senatorji in vsi so soglasno podčrtavali ne samo neobhodno potrebo, temveč tudi to, da mora do ustanovitve Gospodarskega sveta priti čim prej. Pri tem so nanizali stotine dokazov iz zakonodajnega in praktičnega gospodarskega življenja, ki imperativno zahtevajo, da se gospodarski svet čim prej osnuje in prične s svojim svetovalnim delovanjem. V našem parlamentarnem življenju še nikdar ni bila zabeležena tako soglasje med parlamentarci in vso narodno javnostjo. Pri nas se še ni nikdar nobeni instituciji pripisovala taka važnost in se že v naprej tako poveljevala, kakor Gospodarski svet.

Ob tej priliki je senator Jovo Banjanin med ostalim dejal: »Vsa naša javnost in posebno vse naše gospodarstvo je pozdravilo z velikim zadovoljstvom sprejem zakona o Gospodarskem svetu. Jaz sem prepričan, da mora prav v tem času težke gospodarske depresije Gospodarski svet izvršiti veliko nalogo.

Gospodarske korporacije iz vse Jugoslavije so imele že celo vrsto kongresov, enkrat v enem, enkrat v drugem našem večjem mestu. Na teh kongresih gospodarstvenikov se je moglo videti, da ti ljudje tudi kadar so se posvetovali v dobi največje strankarske in politične vzburkanosti, da so ti ljudje ohranili višino svojega dostojanstva in razumevanja o celotnosti države in interesih celokupnega gospodarstva. Da bi se v tem času znala naša politika učiti od gospodarstvenika, pa bi bilo v tej državi mnogo manj zla, nesreč in pretresov, kakor jih je bilo.

Zakon o Gospodarskem svetu je bil objavljen v »Službenih Novinah« dne 25. marca 1932 in je še isti dan stopil v veljavo.

V § 19. tega zakona, se določa: »Najkasneje tri mesece po veljavnosti tega zakona, bo predsednik ministrskega sveta pozval člane Gospodarskega sveta na prvo zasedanje«, a v § 11. istega zakona se določa: »Gospodarski svet se sestaja na redno zasedanje 1. oktobra vsakega leta.« Ker je zakon o gospodarskem svetu stopil v veljavo dne 25. marca 1932, bi se moral sestati na prvo zasedanje 25. junija. Toda Gospodarski svet se ni sestel vse do danes, ker vse do danes sploh še ni bil imenovan.

Gospodarske komore, organizacije, ankete in konference, so porabile dosedaj vsako priliko, da iznesejo vse to, kar smo mi tukaj navedli in da zahtevajo končno imenovanje in sklicanje gospodarskega sveta. Na številnih sestankih komor in gospodarskih korporacij, je bilo iznešeno veliko število nujnih in življenjskih vprašanj za naše gospodarstvo, poleg tega pa je bilo pokazano na številne ne-

dotatke in pogoje, ki so bile storjene pri dosedanjem reševanju tega vprašanja. Zaradi tega se popolnoma strinjamo s trditvijo senatorja Banjanina, ki je dejal, da bi bilo v naši državi mnogo manj zla, nesreč in pretresov, če bi se naša politika znala učiti od našega gospodarstva.

Če se gospodarski svet ni sklical v z zakonom določenem roku, potem ima z ozirom na današnje težke gospodarske razmere in ko se približujemo že skoro četrtemu zakonitemu terminu za sklicanje, vsa naša javnost vso pravico, da končno zahteva sklicanje gospodarskega sveta.

In končno — jasno izražena želja prestolnega govora, odločitve narodnega predstavništva, državni zakon in volja naroda se mora spoštovati in izvrševati.

Gospodarske vesti

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. julija t. l. ponudbe glede dobave 30.000 kg ovsa. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 23. julija ponudbe glede dobave pločevine, ventilov, termometrov, dinamometrov, nafta-svetilk in bencinskih svetilk; do 24. julija glede dobave orodja, cirkularnih žag; dne 25. julija glede dobave sukanca; dne 26. julija pa glede dobave krp, paste za čiščenje kovin, smirka, etarinskih sveč, glicerina, loja, kaustične sode, bencina, petroleja, strojnega olja, kompresorskega olja, konsistentne masti ter bombaža za čiščenje. — Komanda pomorskega zrakoplovstva Divulje sprejema do 29. julija ponudbe glede dobave svinčene akumulatore. — Hidrografijski urad mornarice v Splitu sprejema do 20. julija ponudbe glede dobave tiskarskega papirja. (Predmetni oglasi z natančnimi podatki so v pisarni TOI v Ljubljani interesentov na vpogled.)

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 10. julija t. l. ponudbe glede dobave ozalid papirja, skicirnega papirja itd., 1000 kg pralne sode, raznega kovinskega materiala, valjenih verig in ognjevarne barve.

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 25. julija ponudbe glede dobave 500 škatelj spoj, 10 kg pečatnega voska, 5000 pol indigo papirja, 120 steklenic črnila, 200 kg motvoza, 20 steklenic tosa, 2000 kg papirja, 500 kom. mila, 50 škatelj paste za čiščenje. Minerska komanda Kumbor sprejema do 3. avgusta ponudbe glede dobave električnih ventilatorjev. (Predmetni oglasi z natančnimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Pri glavnem sanitarnem skladišču v Zemunu se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: Dne 20. julija glede dobave nogavic, platna, rjuh, prevlek za blazine, perila; dne 23. julija glede dobave medicinskih stekel in posode; dne 25. julija glede dobave vreč, zdravniških in bolniških plaščev; dne 27. julija glede dobave raznih zdravil in kemikalij; dne 30. julija glede dobave vate, gaze, obvezilnega materiala; dne 3. avgusta glede dobave plutovih nastih zamaškov, motvoza, ampul; dne 6. avgusta glede dobave gumiranega platna, gutaperče; dne 8. avgusta glede dobave raznih zdravil; dne 10. avgusta glede dobave platna; dne 13. avgusta glede dobave raznih kemikalij; dne 14. avgusta glede dobave stolov in miz; dne 16. avgusta glede dobave desinfekcijskih sredstev, mila in olja za mazanje poda; dne 20. avgusta glede dobave formalinskih aparatov, gumijastih blazin, gumijastih termoforov; dne 21. avgusta glede dobave papirja za praške; dne 23. avgusta glede dobave usnatih copat; dne 24. avgusta glede dobave emajlirane posode, krožnikov, jedilnega orodja; dne 27. avgusta pa glede dobave klobetnega papirja. (Predmetni pogoji so na vpogled pri upravi tega skladišča.)

Borzna poročila

DEVIZE.

Ljubljana, 8. julija (S primo Nar. banke) Amsterdam 2963-86, 2978-46, Berlin 1752-05 1765-93, Bruselj 733-82, 738-88, Curih 1424-22 1431-29, London 214-83, 216-89, Newyork 4308-24 4344-55, Pariz 287-96, 289-40, Praga 181-48 182-58, Trst 359-49, 362-57, Varšava — — — Curih, 8. julija. Beograd 7—, Pariz 20-22 London 15-13, Newyork 305-52, Bruselj 51-55 Milan 25-2625, Madrid 41-90, Amsterdam 208-10, Berlin 123-20, Dunaj 57-60, Stockholm 78—, Oslo 76—, Kopenhagen 67-50, Praga 12-75, Varšava 57-80, Atene 2-90, Carigrad 2-475, Bukarešta 2-50, Helsingfors 6-67, Buenos-Aires 0-805

VREDNOSTNI PAPIRIJ.

Ljubljana, 8. julija. Inv. pos. 1921 80—, 81-50 7% Bler 77—, 78—, 8% Bler 67—, 67-50, Obv. hip. banke 1927 73—, 74—, Agr. obv. 1921 45—, 46—, beglučke obv. 63—, 64—, obv. slab. pos. 1931 79—, 81—.

Zagreb, 8. julija. 7% inv. pos. 80—82, Vojna škoda 372 r, julij, avgust, september, oktober 370 r, 4% agr. obv. 45-50—47, 7% Bler. pos. 66-87—67—68-87, 8% Bler. pos. 77 n, 7% pos. hip. banke 74—74-50—74—, 6% beglučke obv. 63—64, Agr. priv. banka 230 n, Dunaj—Zagreb klir. 874-50—884-50—879-50, Dunaj—Beograd klir. 883—873, Grčija—Zagreb klir. 36-15—36-85—36-50, Grčija—Beograd klir. 36-60—35-90, Priv. klir. Lond.—Zagreb 232-70—234-20—233-50, Priv. klir. Lond.—Beograd 234-30—232-70, Priv. klir. Madrid—Zagreb 605 r, Priv. klir. Madrid—Beograd 605 pon, Trboveljska 90—98, Sefer Osijek 140—155, 7% slab. pos. v Parizu — — — Beograd, 8. julija. 7% drž. inv. pos. 82-50 81-50 (82-50—82), 4% agrar. obv. 47-50, 47 (47), 6% beglučke obv. 65-50, 65 (65-75—65-50), Vojna škoda prompt 373, 371 (374—370), ultimo julij zaklj. (370), 7% Bler. 67-50, 67 (67-25), Agr. priv. banka 233, 231 (234—232-50).

BLAGO.

Ljubljana, 8. julija. Koruza: franko vagon bačka postaja 78—, 80—, franko vagon banatska postaja 76—, 78—, činkvanlin franko vagon bačka pos. 110—112-50, Oves: franko vagon slavonska postaja 100—, 102—, Pšenica: franko vagon bačka postaja 117-50, 120—, leo. vagon banatska postaja 115—117-50, moka: pšenična Og, banatska postaja 195—, 205—, pšenična Og, bačka postaja 190—, 200—, pšenična 2, bačka postaja 170—, 180—, pšenična 5, bačka postaja 150—, 160—, otrobi: pšenični, franko vagon bačka postaja 100—, 105—.

Koruza: julij 11-18—13 do 11-16—18, avgust 11-14—06 do 11-10—11—12, maj 10-70—74 do 10-70—71.

Novi Sad, 8. julija. Vse je neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena, promet srednji.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakmah. — Mali oglasi se plačljivi takoj pri naročilu.

DO DIN 5000— MESEČNO lahko vsak zasluži! Pišite na upravo »Glasa naroda« pod »Novo«.

MAJHNO POSESTVO v ljubljanski okolici (gorenjska stran) je zaradi odselitve zelo ugodno naprodaj. Posedstvo ima najlepšo lego ob vodi. Je gospodsko urejeno in je zlasti primerno za letovišče. Ponudbe pod »Mirni dom« na upravo »Glasa Naroda«.

V KOPALIŠČU SK Ilirija imate vedno na razpolago maserja-pedikerja. Cene solidne. Priporoča se najljubše Palek Alojz.

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

4.

Gospod Astenburg se je spet in spet bavil s tem strašnim odkritjem in začutil je nekaj presenetljivega. Uvidel je, da se pridružuje, sicer z odporom, toda neodoljivo, Letzu, vsaj v neklih točkah. Ko je pred njim branil sina, je govoril iz njega Nemec in pravnik, pomnožen z očetom. Zdaj v zatišju, ko ni bilo treba braniti tega dečka pred nekim drugim, je videl, da ga mora braniti sam pred seboj.

To je bilo strašno, neverjetno, pretresljivo poročilo! Karkoli se je navedlo in opravičenje tega dejanja, so bile prav za prav samo revne, olajšujoče okolnosti. Bernarda so zapeljale tisočere nade, besede njegovih učiteljev, ko mu je bilo šest let, ozračje rodbine, časopisi in literatura, vojaški tovariši in smrad smodnika in krvi seveda predvsem; toda v svoji tihi sobi s pečjo iz majolike, s polico, kjer je stal vezan državni zakonik, Meyerjev konverzacijski slovar, poročna slika njegova in njegove žene ter slika Bernardova, ko mu je bilo devet let, tista slika, na kateri ima tak otrok tako naivne, velike in lepe oči — si je Filip Astenburg zaman prizadeval, da bi razumel silo teh zapeljiv tako, da bi mogel pokimati. Tudi domoljubje to ni moglo biti samo po sebi.

Nekaj takega! Lahko si je bilo misliti, da zmore to mesar. Ali izpuščen kaznjenc ali pa degeneriran sin alkoholika. Toda Bernard! Bernard s temi naivnimi očmi... To, da se je v tem otroku s temi očmi predramil tak divjak, ki je malone pil človeško kri, je bilo strašno. Kakor da bi se kar na lepem zrušila

hiša, ki je bil človek o njej trdno ko skala prepričan, da je večna.

V vsakem dobrem učbeniku psihijatrije najdeš, da prihaja otrok v življenje čist v tem smislu, da nima pojma o dobrem in zlu, da ni niti nad tema pojmom, niti pod njima, temveč samo zraven njih. Da živi po svojih nagonih, v katere odrasli šele z močnim in metodičnim pritiskom, z uporabo poezije, vere in zgleda vlagajo iz ozira na družbo neko disciplino. Vsakemu otroku je vrojena določena inteligenca, toda nobenemu ni vrojena niti pravost tako, kot jo potrebujejo odrasli, da more družba uspevati ali se vsaj vzdržati. Šele z vzgojo pride otrok pod skobelj — tu se nekaj oskoblja, tam nekaj pridá in priklepi, važen kos, ki je manjkal, in če se zanesemo na delovanje enega najmočnejših človeških nagonov, nagona k posnemanju, je stvar v celoti rešena. In ta steznik s človekom sečasoma tako zraste, da ga ni mogoče ločiti od njegovega življenjskega bistva. V primerih, če se steznik ne zraste dobro, se uporabljajo poslednja sredstva; takega slabo zategnjene otroka proglasijo, ko se razvije v resničnega človeka, za odklon, za nadlogo ali izvržek. Pošljejo ga — po okolnostih — v zdravilišča, to je k zdravnikom ali pa k jetniškim paznikom. V najhujših primerih ga ubijejo, z nekim pompom, toda hladnokrvno, kakaj družbi ne ostaja nič drugega. Gospod Astenburg se je zmerom strinjal s temi izločujočimi čini. V prvih letih, ko je silneje okušal svojo inteligenco, je delal tako živo, pozneje bolj v nemarno, toda zmerom z neumornim prepričanjem, da je to prav in neizogibno.

In zdaj je moral nenadno priznati, da bi moral biti tudi njegov sin, za Boga, njegov otrok po pravu izročeni pravičnosti!

Gospod Astenburg je dolgo potreboval, preden je vse to sploh verjel. Toda kako je bilo vraga mogoče, da bi njegov otrok rjovel v svoji duši kakor Kanibal? Če rjove revščina, ki se ji z moderno besedo pravi pro-

letarijat, je to še razumljivo z ozirom na to, da pri takih otrocih ni bilo dovolj mavca za steznik. Toda njegov otrok! Bernard, ki so ga vzgajali v najugodnejših okolnostih in najboljših tradicijah!

Ves ta primer je bil, kakor če se v transu sproži avtomatična pištola. In tista sila, ki je stisnila petelinček na pištoli, je bilo domoljubje. Gospod Astenburg je veroval v domovino mnogo bolj kot v Boga in v moralo. Right or wrong — my country. Domoljubje je bilo v njem najbolj od vsega in najprirodnejše vkoreninjeno. To je bilo nekaj nerazumljivega. Deloma mu je pravil razum, da je to malenkostno. morda celo smešno tako, kakor to razume in čuti. Toda navzlic temu se je s slastjo temu predajal: Da ljubezen in domovina; v obeh primerih se gre v boj s plapolajočimi prapori. Kaj vse se skriva pod temi prapori! Gospod Astenburg je bil zelo skeptičen in zelo kritičen do domoljubja, na primer češkega. To je bil po njegovem mnenju gol nesmisel. To vendar ne more trajati dolgo. Nemčija se privlači ter polži tole tukaj kakor packo s čistega papirja. Ti ljudje bi vendar morali razumeti, da se je treba prostovoljno spojit z Nemei. Sposobni so dovolj in, če bi le govorili nemški, bi se prav nič ne razlikovali od Nemcev.

Toda nemško domoljubje! To je bilo vendar nekaj čisto drugega! Stoletja traja vojna med Nemei in Slovani, od časa do časa gonijo drug drugega kakor divjad in Bernard je pri tem ustrelil kar tri komade. Tu se je ravno začel pridržek gospoda Astenburga. Izdelati načrt za umoritev ne treh komadov, ampak treh milijonov, to bi bilo prav. Toda izvršitev, ta se mora prepustiti drugim rokam. Gospod Astenburg je odobral, da so bili ti ljudje v krvočelnem nastroju. Ampak tole lokaње krvi v lastni rodbini, to je bila strašna stvar.

Najstarejše drevo na svetu

Pred tremi, petimi ali morda celo desetimi tisoči leti je v okraju Oaksaka v Mehiki, kjer zdaj stoji vas Santa Maria del Tule, v razsušenih tleh vzklikalo cipresovo semensko zrno, ki se je pozneje razraslo v orjaka rastlinskega kraljestva. Vsaka živa stvar ima svojo določeno dobo, El Tula pa, kakor se to drevo imenuje, je preživel vse dobe, preživel je vse veke, civilizacije, revolucije in prevrate in je danes, kakor vse kaže, najstarejši živa stvar na svetu. Vendar pa nihče natančno ne pozna starosti El Tula, čeprav se pojavljajo leto za letom strokovnjaki, ki skušajo določiti njegovo starost in prihajajo vsak s svojimi novimi številkami.

To orjaško drevo je metuzalem vse zemeljske cvetane. Njegovo zdravje je popolno. Njegovo orjaško deblo meri pri tleh 30 m v obsegu. Kolikor je znano, ni še noben organizem dosegel takšne debelosti, ki ni v nobenem pravem razmerju z višino 45 m, ki jo dosega drevje v zmernem pasu.

El Tule meče senco, ki meri 700 m², ko sonce stoji na zenitu. Pod njegovimi košatimi vejami bi se mogla skriti mala vojska. Pripovedujejo in zdi se, da po pravici, da je tam taboril s svojo vojsko veliki Ferdinand Cortez na svojem pohodu v Honduras.

El Tule vživa do dandanes globoko pobožno čaščenje Indijancev. Dvakrat na leto romajo k njemu in opravljajo pod njim slavnosti, ki so združene z godbo in plesom. Katoliški duhovniki so pred par sto leti spoznali moč tega čaščenja in si drevo prilastili za avojo cerkev. V senci El Tula so zgradili misijonsko postajo in posvetili tamošnjo tla. Vsakoletni indijanski ples okoli drevesa se je izpremenil v cerkveni obred.

El Tule pa je bil staro in spoštovano drevo že davno pred prihodom katoliških misionarjev in samo to spoštovanje je zadržalo španske vandale, da niso drevesa uničili in ga razsekali za drva. Saj je bilo nevarno že, če je kdo vrezal svoje ime v njegovo skorjo. To je bilo prav takšno svetoskrunstvo, kakor če bi ga zarezal v lesenega malika.

Pri primitivnih indijanskih rodovih Oaksaka je čaščenje tega svetega drevesa temelj njih vere. Takšno čaščenje se je v Mehiki ohranilo do današnjega dne, čeprav stoji večina svetih dreves tik svetišča katoliške cerkve.

El Tule se nahaja v bližini tako važnih razvalin, kakor sta Mitla in Monte Alban. Ta okolnost izpričuje, da ta orjak ni ušel pozornosti staroveških prebivalcev Mehike. Rastel je ob veliki cesti med Monte Albanom in Mitlo. Na Monte Albanu je kraljevska grobnica, ki se po

svojem velikem obsegu meri s slavno Tutenkamenovo grobnico v Egiptu. V Mitli so krasne freske in sohe ter cela vrsta kraljevskih grobov.

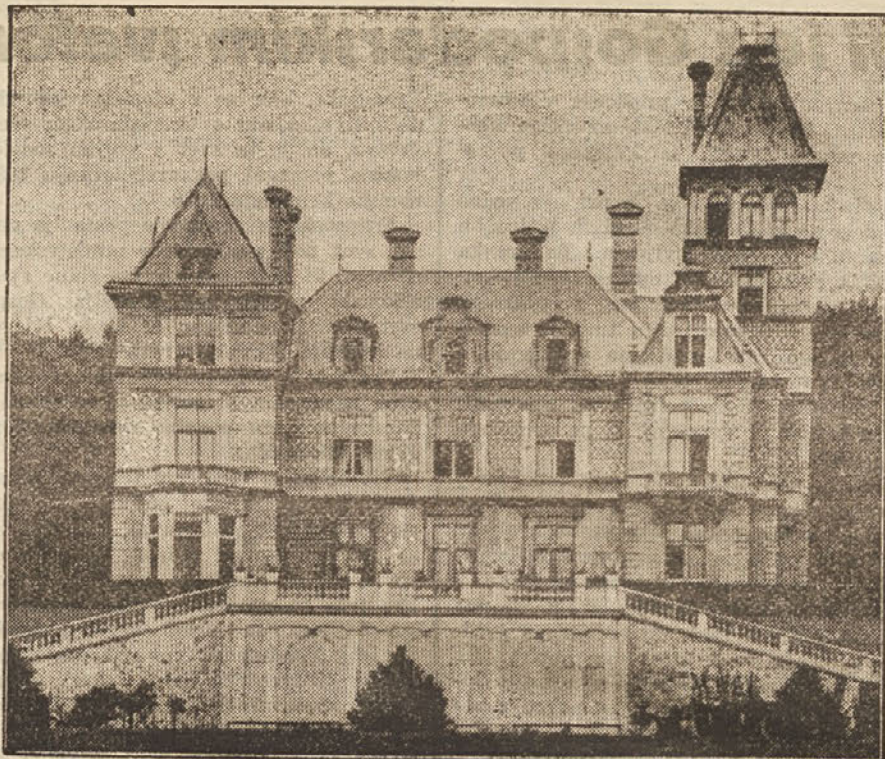
Na prvi pogled bi se vsakomur zdelo, da je določitev starosti svetega drevesa El Tule za sodobno vedo povsem lahka naloga, ker je razmeroma lahko določiti starost prastarih kalifornskih cedrov in Douglasovih jelk po letnicah na prerezu. Vendar pa je debelski prerez tropškega drevesa nekaj čisto drugega. V toplih in vlažnih krajih drevje tako hitro raste, da so znani primeri, ko je drevo dovršilo eno vegetacijsko letnico v mesecu dni. Ko bi kdo pri svetem drevesu El Tule napravil skozi deblo vodoravni prerez z namenom, da sešteje letnice in iz tega določi drevesu starost, bi dosegel do zelo varljivega zaključka, ker bi s tem štetjem prišel skoraj do geološke periode. Tudi nimamo nikakih dokazov, da so imeli ti kraji pred dvatisoč leti enako podnebje kakor dandanes. Čisto mogoče je, da sta se v enem letu napravili dve letnici, v drugem pa cel ducat. Vrhutega so postajale letnice, čim bolj se je drevo staralo, tem drobnejše in drobnejše. V poslednjih stoletjih so vse El Tulove letnice skoraj mikroskopsko majhne.

Skrivnost mladostnega zelenja in svežega izgleda svetega drevesa El Tule, tudi ob času dolge suše, se je pred kratkim razodela, ko se je ugotovilo, da so spodnje plasti tal okoli vasi Santa Maria de Tule namočene s talno vodo, katere odtok je Rio Grande del Tule s svojimi pritoki. Tla, ki se je v njih El Tule vkoreninil, so bila nanešena po tokovih teh rečic.

Kakšno globoke spremene so se zgodile na zemlji od tedaj, ko je El Tule vzklik iz zemlje! Čeprav je potres uničil mesta v njegovi okolici, čeprav so strele udarjale v drevje in hiše, čeprav so pod mečem in boleznimi ginili celi rodovi, čarobnemu drevesu El Tule se ni zgodilo nič, ostalo je celo, zdravo, sveže in zeleno do današnjih dni.

Hudičeva brv

V »Jutru« se dr. L. prav hvalevredno zavzema za ohranitev pristnih domačih imen ter opozarja na nepravilnost pisanja »Hudičeva brv« za romantično brv, ki v Škofji Loki pelje po skalah iz mesta čez penečo se Poljanščico v Puštal. Hudičeva brv je res iz nemške romantike popolnoma neutemeljeno posneto ime in znamenje našega hlapčevskega respektu pred vsem, kar je nemškega. Ljudstvo sedaj to res lepo in

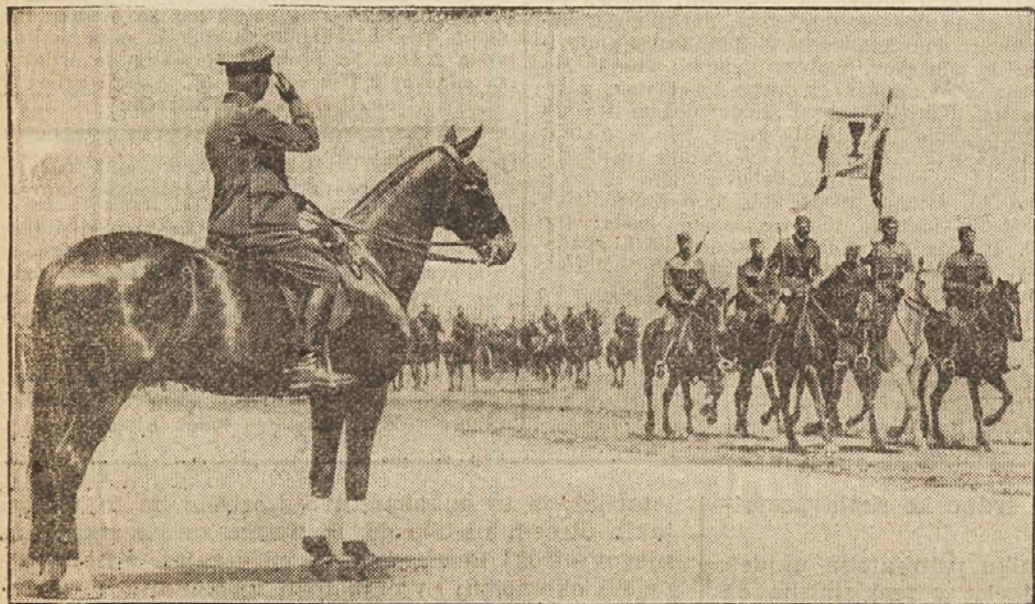
Grad Wartholz, bodoča rezidenca Habsburgovcev
Kakor poročajo dobro informirani dunajski krogi, si je Habsburška družina izbrala za svoje bivališče grad Wartholz v bližini Reidenau-a.

slikovito brv, od koder je najlepši pogled na pitoreskno Škofjo Loko, imenuje Puštalsko brv, ker pelje v sosednji Puštal, vendar pa tudi to ime ni staro in tudi ne značilno za to brv. V starih urbarjih Loškega gospostva nosi ta brv popolnoma nazorno in značilno ime »Kriva brv«. Mlin ob brvi, ki je bil grajski, se namreč v urbarjih vedno imenuje »an der krumpen Brucken«, našel sem pa že tudi slovensko oznako »per kriju Beru«. Že v svojih »Izprehodih po Loškem gospostvu«, ki sem jih imel v radiju, sem opozarjal na to ime, naj bi ga spet rabili, saj bi tudi »Puštal« lahko prevedli v pravilno »Gradišče«. S štalami namreč, kar sem že mnogokrat napisal in opozarjal, nimajo Burgstalli prav ničesar opraviti, čeprav tako pišejo celo nekateri naši zgodovinarji. Burgstallov imamo celo v Sloveniji več in tudi v Ljubljani (Burgstallergasse je namreč vedno bilo Gradišče), poleg same Škofje Loke pa celo dva, nam-

reč ob vhodu v Poljansko in prav tako ob vhodu v Selško dolino. Tu so bile za obrambo mesta in ravnine že v prastarih časih potrebne utrdbe, ki so se latinsko imenovali »castellum« in so jim pozneje Nemci po tem imenu dali napol nemško in napol latinsko ime »Burgstall«, ki jih je vse polno zlasti po Nemčiji.

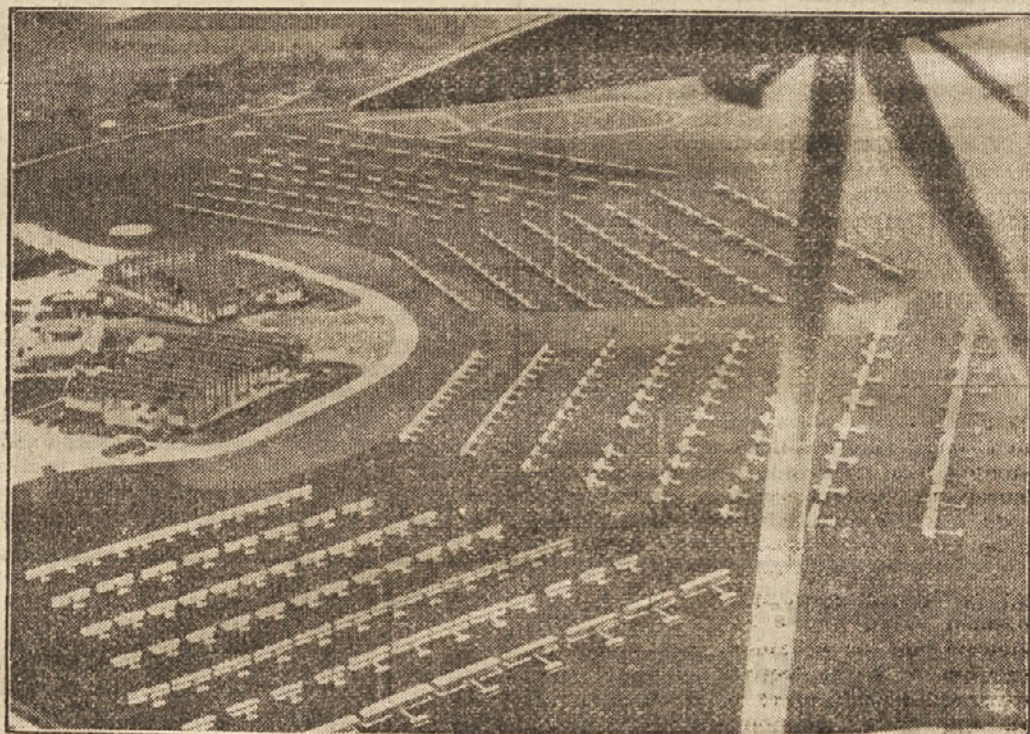
Kriva brv je v resnici kriva, saj se z mestnega brega Poljanščice v kotih spenja od skale do skale najprej na desno, nato pa na levo pa puštalski breg Poljanščice, zato se pa oprimimo tega pravega in tudi nazornega slovenskega imena. A. G.

Zadeva časti vseh Jugoslovancev so rojaki v sužnosti!
Ščitimo svojo nacionalno čast ter pristopajmo k Braniboru!

Prva parada pred novim češkoslovaškim vojnim ministrom

V spomin na bitko pri Zborovu v juliju 1917 je češkoslovaška armada priredila velike vojaške svečanosti. Prvenstvo svečanosti je pripadlo 101. brigadi Jan Žižka s Trocnova. Pri paradi je bil v svojstvu vojnega ministra navzoč general Machnik.

Pester pogled na angleške letalske skadrilje
Na letališču v Mildenhallu je defiliralo na stotine angleških vojnih letal pred angleškim kraljem.

Umrl je naš zaslužni uradnik, gospod

Ing. Ivo Ivanović

vodja študijskega oddelka rudnika Trbovlje

Pogreb pokojnika bo v torek, 9. t. m., v Leobnu v Avstriji.

Družba in njeni uslužbenci ohranijo zaslužnega pokojnika in dragega tovariša v trajnem spominu.

TRBOVLJE, LJUBLJANA, 5. julija 1935.

Trboveljska premogokopna družba

Perry, zmagovalac z Wimbledona.